

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
Z A G R E B
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
Z A G R A B I A

KOMPAS

ISSN 2623-6117

Studentski list Hrvatskoga katoličkog sveučilišta • dvobroj 8-9 • rujan 2026. • besplatni primjerak

TEMA BROJA

Mjesto na kojemu se oblikuju ljudi istine

IMPRESUM

Izdavač:

Hrvatsko katoličko sveučilište
Ilica 244, Zagreb

Za izdavača:

Prof. dr. sc. Željko Tanjić

Glavni urednik:

Doc. dr. sc. Ivan Uldrijan

Izvršna urednica:

Matea Vidulić, mag. comm.

Urednici mentori:

Doc. dr. sc. Krunoslav Novak
Doc. dr. sc. Ivan Uldrijan

Uređivački kolegij:

Jakov Aljinović, Mirta Babić, Ema Bakula,
Marieta Bokšić, Anastazia Brezovački,
Marija Čampa, Luna Dasović, Franka Esih,
Kaja Gačal, Anđelina Golome, Matija Gradac,
Rea Hasanagić, Maša Heteši, Lucija Horvacki,
Zara Hojan, Luna Katušin, Karla Korečić,
Marta Kuljiš, Donata Lednicki, Sara Lorencin,
Ana Odak, Marija Oroz, Ema Petričević, Karla
Prpić, Uršula Alma Ružir, Helena Šemper,
Marta Šprišić, Dorijana Tkalec i
Erika Vitasović

Lektura:

Izv. prof. dr. sc. Marijana Togonal

Dizajn i prijelom:

Tomislav Kučko

Tisak:

Kerschoffset d.o.o.

Kontakt za čitatelje:

kompas@unicath.hr

Fotografije na naslovnici i zadnjoj stranici:
HKS

ISSN 2623-6117

8 INTERVJU

**Nadbiskup Kutleša o
HKS-u: Prepoznatljiva
prisutnost u
hrvatskome
akademskom i
društvenom životu**

14 TEMA S NASLOVNICE

**Novo lice
kampusa HKS-a**

20 GENERALNA SKUPŠTINA FUCE-a

**Orijentir u vremenima
dubokih podjela**

28 REPORTAŽA

**Hodočašće u Vječni
grad – priča koja traje**

31 UNI

**Erasmus+, više od
studentske razmjene**

34 STUDENSKI ŽIVOT

**Kako rastući
troškovi mijenjaju
svakodnevicu
studenata**

38 KULTURA

**HKS i goranovci,
suradnja koja se vidi
i čuje**

46 SPORT

**Velik uspjeh za ženski
futsal**

50 STUDENSKI ŽIVOT

**Jesti zdravo i pametno:
brzi recepti za
studente u pokretu**

52 KREATIVNI KUTAK

**Njihov glas zvuči
poznato**

54 DUHOVNI KOMPAS

Zahvalnost

UVODNIK

Kompas u obljetnici

Dvadeset godina u životu jednog sveučilišta nije puno, a nije ni malo. To je vrijeme dovoljno dugo da se iz početne ideje razvije institucija, postave i ostvare ciljevi, svladaju izazovi i ostavi trag. Dvadeseta obljetnica Hrvatskoga katoličkog sveučilišta zato nije samo obljetnica koju obilježavamo nego i prilika da zastanemo i osvrnemo se na put koji smo prošli.

Upravo je kompas prikladna metafora ove obljetnice. On ne određuje put umjesto nas, ali nam pokazuje smjer. Pomaže nam da i onda kada se okolnosti mijenjaju ne izgubimo ono što nam je važno. U intervjuu nas je na to podsjetio i naš veliki kancelar mons. Dražen Kutleša: „HKS je od obećanja postao prepoznatljiva prisutnost u hrvatskome akademskom i društvenom životu. Sada na tome temelju treba graditi još zrelije, slobodnije i odgovornije, sa sviješću da će se njegov pravi uspjeh mjeriti dobrom koje njegovi ljudi budu činili.“

U ovoj obljetničkoj godini dovršena je obnova kampusa, no iza novih zgrada, studijskih programa, znanstvenih projekata, predavanja i različitih događanja uvijek stoje ljudi. Studenti koji su ovdje stjecali znanje, sazrijevali i pronalazili vlastiti put. Nastavnici i znanstvenici koji su svoje znanje i iskustvo prenosili poučavanjem, istraživanjem i mentorstvom. Djelatnici koji su svojim svakodnevnim radom omogućavali da Sveučilište živi i razvija se. Alumni koji znanje i iskustvo stečeno na Sveučilištu prenose u sredine u kojima danas djeluju. I svi oni koji su tijekom protekla dva desetljeća na bilo koji način bili dio naše povijesti. Stoga u ovom dvobroju donosimo priče o mjestima na kampusu koja su nam postala gotovo drugi dom – knjižnici, menzi i kapelici – ali i o kampusu koji se mijenja i raste zajedno sa svojim studentima. Predstavljamo nove studijske smjerove, ljude koji često ostaju izvan središta pozornosti te projekte i inicijative koji pokazuju da HKS nije samo mjesto studiranja nego zajednica.

Posebnu smo pozornost posvetili programu Erasmus+ jer se studentsko i akademsko iskustvo ne zaustavlja na granicama našega kampusa. Boravci naših studenata u inozemstvu i dolasci stranih studenata na HKS donose susrete s novim kulturama, gradovima i iskustvima, a s njima i priče o prilagodbi, kulturnim razlikama, prijateljstvima i povratku kući s novim pogledom na poznato.

Studentski život mnogo je više od predavanja, vježbi i seminara. Zato u ovom dvobroju govorimo o studentskom budžetu, radu uz studij, svakodnevnim troškovima i svemu što čini studentski život u Zagrebu. Pišemo o kavi koja se pretvara u ritual, skrolanju koje prekida razgovor, usamljenosti, kulturnim razlikama, sportu, kulturi, putovanjima i malim stvarima koje oblikuju naše studentske godine. Pozivamo vas da upoznate naše talentirane studente i uspješne futsalašice, zavirite u studentsku kuhinju, otputujete s nama do Rima i pročitate dvobroj na kojem su studenti marljivo radili u sklopu izbornih predmeta *Redakcija magazina 1* i *Redakcija magazina 2*.

Uživajte u čitanju! ■

Uredništvo

HRVATSKO KATOLIČKO SVEUČILIŠTE PROSLAVILO 20. OBLJETNICU OSNUTKA

Mjesto na kojemu se oblikuju ljudi istine

Piše: Uredništvo Kompassa

Blagoslovom novouređenoga sveučilišnog kampusa na zagrebačkom Črnomercu te svečanim akademskim činom Hrvatsko katoličko sveučilište proslavilo je u ponedjeljak 1. lipnja dva desetljeća od svoga osnutka. Obred blagoslova novouređenih i obnovljenih zgrada rektorata, studentskoga doma, laboratorija i predavaonica predvodio je pročelnik Dikasterija za biskupe nadbiskup Filippio Iannone, zajedno s velikim kancelarom HKS-a, zagrebačkim nadbiskupom mons. Draženom Kutlešom, rektorom prof. dr. sc. Željkom Tanjićem i sveučilišnim kapelanom vlč. Branimirom Jagodićem.

Mladi traže svjedočanstvo

Nadbiskup Kutleša u prigodnom je govoru zahvalio Gospodinu za dvadeset godina djelovanja Hrvatskoga katolič-

kog sveučilišta te za sve koji su sudjelovali u njegovu osnivanju i razvoju. Zazvao je Božji blagoslov na obnovljeni i novouređeni kampus, ali prije svega na ljude koji će u njemu učiti i poučavati, istraživati i stvarati, služiti i svjedočiti. „Ovaj kampus nije samo uređeni prostor rada i studija. On je prostor poslanja; mjesto na kojemu se oblikuju ljudi istine, odgajaju nositelji odgovornosti i pripremaju služitelji općega dobra, na korist Crkve, hrvatskoga društva i budućih naraštaja“, istaknuo je nadbiskup Kutleša.

Obraćajući se profesorima i djelatnicima, zagrebački je nadbiskup također poručio: „Znanje koje prenosite nije tek niz podataka, nego služnje istini koja prosvjetljuje i oslobađa čovjeka. Mladi koji su vam povjereni ne traže samo stručnost nego i svjedočanstvo; ne samo metodu nego i smisao; ne samo obrazovanje nego i odgovor.“ Studentima je pak poručio da su

pozvani odgovorno upravljati darom koji im je povjeren: „Vrijeme studija nije samo priprava za buduće zanimanje, nego i škola zrelosti, savjesti i služenja. Neka vas na tome putu vodi Krist, Svjetlo istinsko koje rasvjetljuje svako ljudsko znanje i objavljuje puninu čovjekova dostojanstva.“

Nadbiskup je zahvalio svima koji su pridonijeli obnovi i uređenju kampusa: Vladi Republike Hrvatske i predsjedniku Vlade na potpori kojom su, preko Nacionalnoga plana oporavka i otpornosti, osigurana značajna sredstva za ostvarenje ovoga važnog projekta; Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih; projektantima, izvođačima radova i stručnom nadzoru, kao i svim suradnicima i dobročiniteljima čiji su trud, znanje i odgovornost ugrađeni u ovo zdanje.

Sveučilište dotiče čovjeka

Rektor Tanjić istaknuo je da sveučilišni kampus u jednu cjelinu povezuje obrazovni, znanstveni, istraživački, duhovni i društveni život sveučilišne zajednice. Kampus je otvoreni prostor ili zelena površina na čijim se rubovima, okrenute prema središtu, nalaze zgrade s dvoranama, učionicama i znanstvenim laboratorijima, knjižni-

ca, sveučilišna kapela, studentski restoran, studentski dom i zgrada uprave Sveučilišta. Takva objedinjenost, prema riječima rektora, podsjeća nas da sveučilište dotiče čovjeka u svim njegovim danostima: u stjecanju znanja i znanstvenih vještina, osobnom razvoju, življenju duhovne naravi ljudskoga bića, produbljivanju osobne i zajedničke vjere, organiziranju osobnoga života i slobodnoga vremena te življenju i izgrađivanju odnosâ i odgovornosti prema drugima, društvu, domovini, sveukupnoj ljudskoj zajednici i svemu stvorenom.

„Zagrebačka nadbiskupija vlastitim je sredstvima i zajmovima te dobrotom donatora na početku života Sveučilišta obnovila i uredila sjeverozapadni dio kampusa: tri zgrade za nastavu i druge redovite aktivnosti, potom sagradila novu zgradu s velikom dvoranom, radijskim i televizijskim studijem i specijaliziranim učionicama te uredila sveučilišnu knjižnicu“, podsjetio je rektor Tanjić zahvalivši pritom kardinalu Josipu Bozaniću i velikom kancelaru, nadbiskupu Kutleši, na potpori koju Zagrebačka nadbiskupija daje Sveučilištu.

Osvrnuo se potom na preostali, južnoistočni dio kampusa, koji je znatno oštećen u potresima 2020. te je obnovljen zauzimanjem Vlade Republike Hrvatske. „Vlada Republike Hrvatske omogućila je da u poslijepotresnoj obnovi i Hrvatsko katoličko sveučilište, preko njezina Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, bude korisnikom sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije, Mehanizma za oporavak i otpornost te državnoga proračuna Republike Hrvatske. Ulaganja u znanost i obrazovanje nesumnjivo pridonose razvoju hrvatskoga društva i njegovoj sigurnijoj budućnosti i otpornosti, a svjedoci smo ulaganjima ove Vlade koja su, kada je riječ o znanosti i obrazovanju, zacijelo najveća od početka hrvatske države“, istaknuo je rektor Tanjić.

Mjesto znanja, dijaloga, odgovornosti i humanosti

Predsjednik Hrvatskoga sabora Goran Jandroković čestitao je 20. obljetnicu osnutka Hrvatskoga katoličkog sveučilišta i zahvalio na svemu što Sveučilište čini za akademski pluralizam u domovini. „Vjerujem da će ovdje rasti izvrsni studenti, a sutra važni i odgovorni ljudi koji će voditi ovu

FOTO: Luka Smuk / HKS

➤ **Ovaj kampus nije samo uređeni prostor rada i studija. On je prostor poslanja; mjesto na kojemu se oblikuju ljudi istine, odgajaju nositelji odgovornosti i pripremaju služitelji općega dobra, na korist Crkve, hrvatskoga društva i budućih naraštaja“, istaknuo je nadbiskup Kutleša.**

zemlju u različitim segmentima, od politike i gospodarstva do znanosti i društva. Vjerujem da će oni sve ono što su ovdje naučili, ne samo znanje nego i vjernost i duhovnost, uspjeti prenijeti na hrvatsko društvo“, kazao je te dodao: „Neka ovo mjesto bude mjesto gdje se stvaraju novi, sretni i radosni ljudi koji će oplemenjivati hrvatsko društvo, koji će u značajnom dijelu utjecati na njegove kršćanske vrijednosti, na sve ono što nas je očevalo kao narod kroz povijest.“

Rektor Tanjić u ime Hrvatskoga katoličkog sveučilišta uručio je prigodnu plaketu Sveučilišta predsjedniku Vlade Republike Hrvatske Andreju Plenkoviću kao izraz zahvale Vladi na svesrdnoj potpori u obnovi kampusa. Predsjednik Vlade istaknuo je pritom da je Vlada Republike Hrvatske u projekt obnove kampusa uložila 33,5 milijuna eura u sklopu velike poslijepotresne obnove u Zagrebu te da je trenutačno u razdoblju naj-

većih ulaganja u obrazovanje diljem Hrvatske. „Uvjereni smo da će više od 1 700 studenata te profesori i djelatnici HKS-a uživati u novim prostorima koji će omogućiti buduće uspješne akademske godine. I nakon prvih 20 godina djelovanja vjerujem da će Hrvatsko katoličko sveučilište i dalje biti mjesto znanja, dijaloga, odgovornosti i humanosti, a vrijednosti koje će studenti dobiti pomoći će im da pridonose razvoju hrvatskog društva“, istaknuo je predsjednik Vlade.

Blagoslovu su nazočili i zagrebački nadbiskup u miru kardinal Josip Bozanić, apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj mons. Leopoldo Girelli, pomoćni zagrebački biskup mons. Marko Kovač, ministar znanosti, obrazovanja i mladih Radovan Fuchs, rektori hrvatskih sveučilišta, izvođači radova na obnovi sveučilišnoga kampusa i drugi gosti.

Njegovati razum prožet mudrošću

Proslava obljetnice nastavljena je akademskim činom u velikoj dvorani HKS-a, kojemu su, uz studente, nastavnike i djelatnike HKS-a, nazočili brojni predstavnici znanstvenoga, vjerskoga, političkoga, diplomatskoga, kulturnoga i gospodarskoga života Hrvatske. Prisutne su u uvodnom dijelu pozdravili nadbiskup Kutleša, predsjednik Rektorskoga zbora Republike Hrvatske prof. dr. sc. Josip Faričić, državna tajnica dr. sc. Iva Ivanković u ime Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih te rektor Tanjić, a *Lectio magistralis* održao je nadbiskup Filippo Iannone.

„Prije dvadeset godina u našoj je mjesnoj Crkvi sazrela hrabra vizija:

FOTO: Luka Smuk / HNS

da vjera i razum, znanost i mudrost, akademska izvrsnost i evanđeoska odgovornost ovdje pronađu svoj zajednički dom. Zato danas ne slavimo samo obljetnicu jedne ustanove niti tek blagoslivljamo obnovljeni kampus. Danas, prije svega, zahvaljujemo Bogu za poslanje koje nam je povjerenost, kazao je mons. Kutleša te dodao da 20 godina u Božjoj perspektivi nije mnogo, ali je dovoljno da se prepozna Božji rukopis. „Zato je ovaj dan prije svega čin zahvalnosti Bogu i molitve da ni u budućnosti ne izostanu njegova pomoć i vodstvo“, naglasio je nadbiskup te zahvalio svima koji su svojom vizijom, radom, žrtvom i velikodušnošću pridonijeli obnovi kampusa. „Ponajprije zahvaljujem uzoritome kardinalu Josipu Bozaniću, utemeljitelju Hrvatskoga katoličkog sveučilišta i njegovu dugogodišnjem velikom kancelaru. Zahvaljujem svim dosadašnjim rektorima, prorektorima, članovima uprave, profesorima, djelatnicima i studentima na zanosu i povjerenju u poslanje Crkve na akademskome području. Zahvaljujem državnim i gradskim vlastima, projektantima i izvođačima, kao i svim dobročiniteljima iz društvenoga, kulturnoga i gospodarskoga života koji su prepoznali vrijednost ove ustanove. Vaš doprinos nadilazi infrastrukturu: on se upisuje u njezinu duhovnu povijest.“

Nadbiskup je istaknuo da Hrvatsko katoličko sveučilište ne postoji kako bi bilo jedno od mnoštva sveučili-

➤ **I nakon prvih 20 godina djelovanja vjerujem da će Hrvatsko katoličko sveučilište i dalje biti mjesto znanja, dijaloga, odgovornosti i humanosti, a vrijednosti koje će studenti dobiti pomoći će im da pridonose razvoju hrvatskog društva“, naglasio je predsjednik Vlade Plenković.**

šta u Hrvatskoj i svijetu. „Njegovo je poslanje biti drugačije: biti, kako mu i ime nalaže, hrvatsko – čuvati hrvatski identitet prožet kršćanskom kulturom i tradicijom – te istodobno katoličko u punome smislu riječi, to jest univerzalno, otvoreno punini istine, razumu i vjeri te čovjeku u njegovoj cjelovitosti. Njegovo je poslanje njegovati razum prožet mudrošću ‘koja blago privlači čovječji duh da traga za istinom i dobrom i da ih ljubi’ (GS 15). U tome smislu za nas je osobito dragocjena nova enciklika pape Lava XIV. *Magnifica humanitas* jer poziva Crkvu, a napose sveučilišne zajednice, na ozbiljno promišljanje o umjetnoj inteligenciji i njezinu utjecaju na dostojanstvo ljudske osobe. Ona nas podsjeća da tehnološki napredak, koliko god fascinant, ne smije nad-

vladati istinu o čovjeku stvorenome na sliku Božju te da ni jedan algoritam ne može zamijeniti ljudsko srce, savjest i sposobnost za ljubav. Za Hrvatsko katoličko sveučilište to također znači trajno bdjeti da se istraživanje i nastava u području novih tehnologija uvijek odvijaju u svjetlu integralne slike čovjeka stvorenoga na sliku Božju te u službi općega dobra. Stoga ovdje ne želimo obrazovati samo ‘stručnjake’ nego evanđeoski mudre ljude jer je, prema riječima Drugoga vaticanskoga koncila, ‘u pogibelji buduća sudbina svijeta ako ne bude mudrijih ljudi’ (usp. GS 15). U svijetu u kojemu je moguće znati mnogo, a razumjeti malo, potrebno je mjesto gdje se rađa mudrost; u društvu u kojemu je lako umrežiti se, a teško istinski susresti drugoga, potrebno je središte istinskoga dijaloga vjere i znanosti, Crkve i društva.“

Ozbiljna obveza pred Bogom i pred poviješću

Veliki kancelar naglasio je da „znanje koje ne postaje služenje ostaje nedovršeno, a obrazovanje koje ne rađa odgovornost ostaje nepotpuno“ te dodao da „upravo zato Hrvatsko katoličko sveučilište nije samo dar Crkve hrvatskome narodu nego i ozbiljna obveza pred Bogom i pred poviješću. Ako se ovdje ne budu oblikovali ljudi savjesti, gdje će se oblikovati? Ako se ovdje ne budu odgajali ljudi sposobni povezati stručnost s moralnom odgovornošću, gdje će se za to odgajati? Ako se ovdje ne bude učilo mlade da ljubav prema domovini nije ideološko geslo nego konkretno služenje istini i općemu dobru, gdje će to naučiti? Zato neka Hrvatsko katoličko sveučilište bude mjesto na kojemu se uči da se ljubav prema domovini ne mjeri protivljenjem drugima nego služenjem općemu dobru; mjesto gdje se kršćanska vjera pretače u kulturu poštenja, pravednosti, solidarnosti i pomirenja. Samo tako ono će ostati vjerno svome imenu i vjerodostojno u svome poslanju.“

Ponuditi ono što digitalna sfera ne može dati

„Danas s velikom zahvalnošću živimo radost Dana Hrvatskoga katoličkog sveučilišta o 20. obljetnici njegova osnutka“, istaknuo je rektor Tanjić te podsjetio: „Ideja o osnivanju katoličkog sveučilišta u Hrvatskoj rođena je

Most susreta s drugim kulturama

Lectio magistralis o odnosu i dijalogu kanonskoga i građanskoga prava te o doprinosu kanonskoga prava pravednomu uređenju društva održao je nadbiskup Iannone. Pročelnik Dikasterija za biskupe pritom je istaknuo: „Hrvatsko katoličko sveučilište od svog je osnutka zamišljeno kao most susreta s drugim kulturama, a upravo osnivanje Pravnog fakulteta vidim kao ispunjenje tog poslanja poticanjem dijaloga između građanskog i kanonskog prava. Iako su ovi sustavi autonomni, zajednički im je zahtjev za zaštitom dostojanstva ljudske osobe, pri čemu kanonsko pravo, promatrajući čovjeka u njegovoj cjelovitosti s naravnim i nadnaravnim potrebama, treba služiti kao uzor građanskom poretку. Suvremena ekleziologija uči nas da Crkva nije tek 'savršeno društvo' nego zajedništvo, pa tako ni njezino pravo ne smije biti zatvoren sustav, nego sredstvo koje olakšava razvoj milosti i ljubavi u društvu. Zbog toga kanonsko pravo ne smije ostati zatvoreno u sebe, nego mora imati aktivnu funkciju u građanskom društvu, stalno podsjećajući na univerzalne vrijednosti i naravno pravo koje proizlazi iz ispravnog razuma.“

➤ **Sveučilište dotiče čovjeka u svim njegovim danostima: u stjecanju znanja, u znanstvenim vještinama, u njegovu osobnom razvoju, u življenju duhovne naravi ljudskoga bića, u produbljivanju osobne i zajedničke vjere, u organiziranju osobnoga života i slobodnoga vremena, u življenju i izgrađivanju odnosâ i odgovornosti prema drugima...“, kazao je rektor Tanjić.**

u krilu Zagrebačke Crkve, nošena vizijom kardinala Josipa Bozanića, zagrebačkog nadbiskupa u miru, i njegovih suradnika koji su bili duboko svjesni poslanja Crkve na području odgoja i obrazovanja i zadaće koju to poslanje stavlja pred nas u sadašnjemu trenutku, punom izazova za Crkvu i hrvatsko društvo, a posebice za mlade koji su nada i budućnost i Crkve i društva.“

Rektor Tanjić pritom je naglasio da je viziju za budućnost Sveučilišta ponudio papa Lav XIV. u svojoj prvoj, „uistinu vizionarskoj i proročkoj“ enciklici *Magnifica humanitas*. U njoj isti-

če da područje odgoja i obrazovanja poprima presudnu važnost u vremenu u kojem se istina često iskrivljuje kako bi služila posebnim interesima i komunikacijskim strategijama. Posebno je izdvojio Papinu misao da škole nisu pozvane slijediti ritam digitalnoga svijeta, nego ponuditi ono što digitalna sfera sama po sebi ne može dati – zajedničko vrijeme za učenje i razvijanje odnosa vrijednih povjerenja.

U sklopu svečanosti dodijeljene su i plakete HKS-a u povodu 20. obljetnice osnutka: Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske u znak zahvalnosti za kontinuiranu potporu razvoju Sveučilišta; Rektorskom zboru Republike Hrvatske kao svjedočanstvo integriteta Hrvatskoga katoličkog sveučilišta u akademsku zajednicu i u znak plodne suradnje s Rektorskim zborom i drugim hrvatskim sveučilištima; prof. dr. sc. Gordanu Črpiću, prorektor za organizaciju i poslovanje, za izniman doprinos razvoju Sveučilišta od njegovih početaka do danas; utemeljitelju Hrvatskoga katoličkog sveučilišta, zagrebačkomu nadbiskupu u miru kardinalu Josipu Bozaniću, u znak zahvalnosti za jasnu viziju potrebe za katoličkim sveučilištem u hrvatskome društvu, odlučnost u njegovu osnivanju i svesrdnu očinsku brigu za razvoj Sveučilišta.

U glazbenom programu svečanosti nastupili su Samoborski kvartet, koji čine Lara Rimac Dražina, Ivan Mužanić, Filip Vitko i Stin Lebar, te pjevački zbor Hrvatskoga katoličkog sveučilišta. ■

RAZGOVOR S MONS. DRAŽENOM KUTLEŠOM, ZAGREBAČKIM
NADBISKUPOM I VELIKIM KANCELAROM HRVATSKOGA KATOLIČKOG
SVEUČILIŠTA POVODOM 20. OBLJETNICE OSNUTKA

Prepoznatljiva prisutnost u hrvatskome akademskom i društvenom životu

Razgovaralo: Uredništvo Kompassa

Povodom 20. obljetnice osnutka našega Sveučilišta za intervju smo zamolili velikoga kancelara HKS-a, zagrebačkoga nadbiskupa mons. Dražena Kutlešu, koji se rado odazvao našem pozivu.

Stvoren je čvrst temelj

Preuzvišeni gospodine nadbiskupe, kako biste iz Vaše perspektive ocijenili prvih 20 godina djelovanja Hrvatskoga katoličkog sveučilišta?

• Prvih 20 godina Hrvatskoga katoličkog sveučilišta sažeo bih u tri riječi: zahvalnost, sazrijevanje i odgovornost. Zahvalnost, jer je ono što danas vidimo izraslo iz hrabre vizije kardinala Josipa Bozanića i mnogih ljudi koji su toj viziji darovali znanje, vrijeme, molitvu i žrtvu. Sazrijevanje, jer je Sveučilište od prvoga studija i prve generacije studenata postupno preraslo u razgranatu akademsku zajednicu koja obuhvaća humanističke, društvene, biomedicinske, pravne i tehničke znanosti. Odgovornost, jer svaki primljeni dar postaje zadaća. Dvadeseta obljetnica stoga nije samo pogled unatrag nego i pitanje jesmo li ostali vjerni prvomu nadahnuću.

Doista se u proteklih 20 godina može prepoznati ono što volim nazvati Božjim rukopisom. Psalmist kaže: „Ako Gospodin kuću ne gradi, uzalud se muče graditelji“ (Ps 127,1). Te riječi ne umanjuju ljudski trud, nego mu otkrivaju pravi temelj. Sveučilište je moglo rasti zato što su mnogi svoj rad shvaćali kao služenje poslanju koje ih nadilazi.

Ocjena protekloga razdoblja zato ne može biti trijumfalistička. Postignuto nas raduje, ali nas ne oslobađa is-

Nadbiskup Kutleša s akademskom zajednicom HKS-a nakon misnoga slavlja na početku akademske godine 2025./2026.

pita savjesti: tražimo li izvrsnost radi prestiža ili iz ljubavi prema istini; čuvamo li katolički identitet kao živu snagu ili samo kao naziv; prepoznamo li u svakome studentu osobu, a ne broj? Vrijednost prvih 20 godina vidim upravo u tome što je stvoren čvrst temelj. HKS je od obećanja postao prepoznatljiva prisutnost u hrvatskome akademskom i društvenom životu. Sada na tome temelju treba graditi još zrelije, slobodnije i odgovornije, sa sviješću da će se njegov pravi uspjeh mjeriti dobrom koje njegovi ljudi budu činili.

Najveća postignuća u unutarnjoj dinamici

Koje biste trenutke ili postignuća izdvojili kao posebno važne u razvoju Sveučilišta?

- Neke su prekretnice očite i pripadaju povijesti: od odluke Hrvatske biskupske konferencije iz listopada 2004., kojom je Zagrebačkoj nadbiskupiji povjereno da ostvari zamisao katoličkoga sveučilišta, pa do Dekreta o osnivanju iz 2006., čiji naziv „Istinskom svjetlošću obasjana“ ostaje trajni program ovoga Sveučilišta.

Posebno je znakovita jesen 2006. kada je Zagrebačka nadbiskupija preuzela prostor nekadašnje vojarne. U

» **Vrijednost prvih 20 godina vidim upravo u tome što je stvoren čvrst temelj. HKS je od obećanja postao prepoznatljiva prisutnost u hrvatskome akademskom i društvenom životu. Sada na tome temelju treba graditi još zrelije, slobodnije i odgovornije, sa sviješću da će se njegov pravi uspjeh mjeriti dobrom koje njegovi ljudi budu činili.**

tome je gotovo biblijska slika: mjesto koje je stoljećima služilo oružju postalo je mjesto stjecanja znanja. Prorok Izaija govori o mačevima koji su prekovani u plugove (usp. Iz 2, 4); ovdje se to dogodilo doslovno, u srcu naše domovine koja je skupo platila cijenu slobode.

Među novijim događajima izdvojio bih dva iz ove godine: Generalnu skupštinu Europske federacije katoličkih sveučilišta (FUCE), koja je u svibnju u Zagrebu okupila čelnike, nastav-

nike i stručnjake europskih katoličkih sveučilišta, te blagoslov obnovljenoga kampusa i nove zgrade rektorata početkom lipnja prigodom proslave 20. obljetnice HKS-a. Zahvalan sam svima koji su tu obnovu omogućili, i Crkvi i državi i dobročiniteljima. Svaki izvanjski napredak ujedno je poziv na unutarnju obnovu: na veću znanstvenu izvrsnost, dublje zajedništvo i vjernije služenje.

Ipak, najveća postignuća nisu u institucionalnim koracima i zgradama, nego u unutarnjoj dinamici razvoja Sveučilišta koja je, među ostalim, pokazatelj potrebe za jednom ovakvom ustanovom. Od prvoga dana nastave, 4. listopada 2010., Hrvatsko katoličko sveučilište izraslo je u zajednicu koju čini oko 1700 trenutno upisanih studenata, brojni nastavnici i djelatnici te vanjski suradnici. Znanje stečeno na HKS-u brojni alumni ugrađuju u obitelji, škole, bolnice, medije, znanstvene ustanove i različite društvene službe. Važan su znak razvoja HKS-a i brojni znanstveni projekti, uključivanje u Međunarodnu federaciju katoličkih sveučilišta i u Europsku federaciju katoličkih sveučilišta, međunarodna suradnja, izdavaštvo, studentske inicijative, sveučilišna kapelanija te kultura blizine koja se njeguje između nastavnika i studenata.

Nadbiskup prilikom posjeta HKS-u 19. veljače 2024. s upravom i studentima Medicinskog fakulteta

Odgoj osobe važniji nego ikada

Istaknuli ste da Hrvatsko katoličko sveučilište ne želi obrazovati samo stručnjake nego „evanđeoski mudre ljude“. Kako danas, u vremenu brzoga tehnološkog razvoja i umjetne inteligencije, odgajati upravo takvu mudrost?

- Najprije treba istaknuti razliku koja se često zanemaruje, onu između informacije, znanja i mudrosti. Informacija je podatak koji govori o dostupnim činjenicama, znanje pomaže razumjeti kako nešto funkcionira, a mudrost pita čemu to služi i vodi li k čovjekovu dobru. Sveti Pavao izrekao je to oštrim riječima: znanje napuhuje, a ljubav izgrađuje (usp. 1 Kor 8, 1). Salomon je primivši kraljevstvo mogao tražiti bogatstvo ili pobjede, a tražio je pronicljivo srce koje razlikuje dobro od zla (usp. 1 Kr 3, 9). To je i danas najbolja molitva jednoga studenta.

Umjetna inteligencija u tome ništa bitno nije promijenila, ali je sve zaoštrila. Ona može u nekoliko trenutaka obraditi goleme količine podataka, sažeti knjigu koju nismo pročitali, sastaviti tekst koji nismo promislili i ponuditi odgovor prije nego što smo pitanje dobro razumjeli. Time se ne suočavamo s neprijateljem, nego s napašću izbjegavanja napora na štetu dozrijevanja u mudrosti.

Nisam, dakle, među onima koji bi demonizirali tehnologiju. Ona je djelo ljudskoga uma i može donijeti golemo dobro – u medicini, u istraživanju, u pomoći ljudima s poteškoćama. Pitanje nije hoćemo li se njome služiti, nego tko će biti onaj koji se njome služi. Alat

u ruci mudroga čovjeka postaje blagoslov; u ruci čovjeka bez savjesti postaje opasnost. Zato je odgoj osobe danas važniji nego ikada. U tome smislu papa Lav XIV. u enciklici *Magnifica Humanitas* upozorava da u vremenu umjetne inteligencije treba sačuvati cjelovitu istinu o ljudskoj osobi. Za tu je istinu potrebno odgovajati, a ne samo o njoj učiti.

Kako se, konkretno, odgovaja za mudrost? Rekao bih trima stvarima koje se ne mogu automatizirati. Prvo, tišinom: čovjek koji nikada nije sam sa sobom ne stigne ni promišljati ni moliti. Drugo, susretom: profesor koji studenta gleda u oči, mentor koji ga korigira jer mu je stalo, prijatelj koji proturječi – to je nezamjenjivo. Treće, ustrajnošću: pročitati cijelu knjigu, izdržati težak ispit, proniknuti problem koji se ne rješava odmah.

I još nešto, možda najvažnije. Mudrost je za nas kršćane u konačnici osoba, a ne vještina. Zato ohrabrujem studente da svaki dan nađu trenutak molitve, makar kratke: „Duše Sveti,

➤ **Mudrost je za nas kršćane u konačnici osoba, a ne vještina. Zato ohrabrujem studente da svaki dan nađu trenutak molitve, makar kratke: „Duše Sveti, nauči me mudro živjeti.“ Tko to iskreno traži, dobit će, i to obilnije nego što može zamisliti.**

nauči me mudro živjeti.“ Tko to iskreno traži, dobit će, i to obilnije nego što može zamisliti.

Struku ne odvajati od ljudskoga lica

Rekli ste da je „znanje koje ne postaje služenje nedovršeno“. Kako studentima približiti svijest da njihova stručnost nosi i odgovornost prema društvu i općemu dobru?

- Zacijelo ne prodiplomom. Potrebno je govoriti, ali to nije dovoljno jer se odgovornost usvaja iskustvom i primjerima. Ona raste u susretu studenta s licem osobe kojoj će njegovo znanje jednoga dana služiti. Povjesničar pred sobom ima pamćenje naroda i dostojanstvo žrtava; komunikolog istinu i povjerenje javnosti; psiholog ranjenu osobu; sociolog odnose koji mogu povezivati ili razarati zajednicu; liječnik, medicinska sestra i primalja bolesnika, majku i dijete; pravnik konkretnoga čovjeka čija su prava ugrožena; informatičar osobu na čiji život utječe tehnologija. Kada se struka odvoji od ljudskoga lica, lako postaje sredstvo moći, dobiti ili samopotvrđivanja.

Zato studij treba povezivati izvrsnu teorijsku nastavu s mentorstvom, stručnom praksom, volontiranjem, društveno korisnim učenjem i istraživanjima usmjerenima na stvarne potrebe zajednice. Važno je da student već tijekom studija iskusi kako njegovo vrijeme i darovi mogu pomoći starijima, bolesnima, siromašnima, obiteljima, djeci i svima koji su obespravljeni. Takvo iskustvo ne zamjenjuje znanost, nego joj vraća ljudsku mjeru.

Opće dobro je skup društvenih uvjeta koji svakoj osobi i zajednici omogućuju potpuniji razvoj. Stručnost zato uvijek ima i moralnu dimenziju: ona traži poštenje, savjesnost, pravednost, hrabrost da se odbije ono što je nečasno te osobitu osjetljivost za one koji sami teško mogu zaštititi svoja prava. Studentima valja pomoći da shvate kako diploma nije povlastica koja ih uzdiže iznad drugih, nego povjerenje koje ih obvezuje prema drugima.

Volio bih da naši studenti nose i jednu vrlo konkretnu svijest: nitko od njih ne dolazi sam do promocije. Iza svake stečene diplome stoje roditelji koji su se odricali, profesori koji su izgrađivali, dobročinitelji, zajednica koja je izdvojila sredstva. Stoga je diploma dug, a ne trofej. Tko je shvatio koliko mu je darovano, teško će cijeli život samo uzimati.

Zadaća – služenje istini

Kako vidite ulogu katoličkoga sveučilišta u suvremenome hrvatskom društvu i visokome obrazovanju?

● Katoličko sveučilište nije ni paralelni sustav ni zaklon od svijeta. Ono je sveučilište u punome smislu riječi. Ravna se po istim mjerilima znanstvene ozbiljnosti kao i svako drugo, ali s jednim pitanjem više. To pitanje glasi: čemu sve ovo, odnosno koja je konačna svrha ljudskoga života? Ni jedna pojedinačna znanost ne postavlja to pitanje. Katoličko sveučilište čuva prostor u kojemu se to pitanje smije glasno postaviti jer katolički identitet ne ograničava potragu za istinom. Naprotiv, on nas obvezuje da istinu tražimo ponizno, slobodno i bez straha, uvjereni da se istina vjere i istina do koje dolazi ispravno ljudsko istraživanje u konačnici ne suprotstavljaju.

U tome je i smisao riječi *universitas*. Znanje je danas rascjepkano u sve uže odsječke i sve je teže vidjeti cjelinu. Ipak, čovjek nije skup odsječaka. Apostolska konstitucija *Ex corde Ecclesiae* upravo tu vidi poslanje katoličkoga sveučilišta: povezivati u cjelinu ono što je rascjepkano i podsjećati da istina nije razlomljena.

Hrvatskomu društvu takva ustanova, uvjeren sam, treba. Naša domovina nosi mnoge rane – ratna stradanja, razne ideološke udare, demografsko slabljenje, nepovjerenje u institucije, obeshrabrenost. Sveučilište ne smije promatrati te procese s udobne uda-

FOTO: Zagrebačka nadbiskupija

ljenosti. Pozvano je nuditi ozbiljna istraživanja, odgajati ljude savjesti i stvarati prostor dijaloga u kojemu se o teškim pitanjima može govoriti argumentirano, mirno i s poštovanjem prema osobi.

Istodobno, htio bih naglasiti da prijedev „katoličko“ proturječi svakoj zatvorenosti i samodostatnosti. Naša su vrata otvorena studentima i nastavnicima različitih uvjerenja i ovdje je otvoren prostor argumentiranim raspravama. Sveučilište koje se boji pitanja nije vrijedno svojega imena. Ako je nešto istinito, ono odolijeva svakom propitivanju.

U hrvatskome visokom obrazovanju uloga je katoličkoga sveučilišta, dakle, dvostruka. S jedne strane, katoličko sveučilište treba pridonositi raznolikosti i pluralizmu jer sustav u kojem su sve ustanove istoga profila osiromašuje i sam sebe. S druge strane, treba ponuditi nešto vrlo praktično: odgajati medicinske sestre, liječnike, psihologe, nastavnike, novinare i istraživače, dakle ljude koji svakodnevno rade s čovjekom u njegovim najosjetljivijim trenucima. Nije svejedno s kakvim shvaćanjem čovjeka oni ulaze u tu službu.

Na koncu: sveučilište se ne smije pretvoriti u sredstvo bilo čije politike, ni crkvene ni državne. Njegova je zadaća služenje istini, a služba istini uvijek pretpostavlja slobodu.

Izazovi i prilike

Koji su, po Vašemu mišljenju, najveći izazovi i prilike koje očekuju Hrvatsko katoličko sveučilište u godinama koje dolaze?

● Izazove ne treba uljepšavati. Prvi je demografski: u Hrvatskoj je sve manje mladih i sva će se sveučilišta boriti za studente. Drugi je financijski, jer izvrsnost košta, a mala ustanova nema velikih rezervi. Treći je izazov identiteta i on je najozbiljniji. Za ovako mlado sveučilište uvijek postoji napast da postupno postane „jedno od sveučilišta“, uredno i pristojno, ali bez onoga po čemu se prepoznaje. Zato je i tema protekle Skupštine europskih katoličkih sveučilišta u Zagrebu bila pitanje kako sačuvati poslanje i identitet u vremenu koje nije naklonjeno ni jednomu ni drugomu. Četvrti je izazov digitalna preobrazba koja mijenja i način poučavanja i način na koji mladi misle. Peti, ne manje

» **Studij treba povezivati izvrsnu teorijsku nastavu s mentorstvom, stručnom praksom, volontiranjem, društveno korisnim učenjem i istraživanjima usmjerenima na stvarne potrebe zajednice.**

važan, jest zadržati darovite mlade znanstvenike kojima svijet nudi različite mogućnosti.

A prilike? Prva je prilika, paradoksalno, naša malenost. Na velikim sveučilištima student lako postane broj; ovdje ga se može poznavati po imenu. To više nije skromna prednost, to je danas rijetkost i dragocjenost. Druga je prilika interdisciplinarnost s katoličkim predznakom. Katoličko sveučilište koje pod istim krovom ima medicinu i sestrinstvo, psihologiju, sociologiju, povijest i komunikologiju može ozbiljno raditi na pitanjima koja nadilaze svaku pojedinu struku – od bioetike do budućnosti obitelji i digitalne kulture. Treća je prilika međunarodna: pripadamo mreži više od tisuću katoličkih sveučilišta u svijetu i tu vezu tek trebamo iskoristiti, kao i vezu s hrvatskim iseljničtvom. Četvrtu prigodu vidim u samim mladima. Suprotno onomu što se katkad govori, ne susrećem ravnodušan naraštaj. Susrećem mlade koji su umorni od buke i koji traže smisao, zajedništvo i nekoga tko će im reći istinu s poštovanjem. Ako ovo sveučilište ostane mjesto gdje se to nalazi, za njegovu budućnost ne strahujem.

Prostor praćenja i rasta

Na koji način Sveučilište može još snažnije pridonositi odgoju mladih ljudi, ne samo u akademskome nego i u ljudskome i duhovnome smislu?

● Cjelovit odgoj počinje pogledom na studenta. Ako je student samo korisnik obrazovne usluge ili budući stručnjak za tržište rada, tada će i sveučilište nuditi samo prenošenje kompetencija. Ako je, međutim, svaka mlada osoba jedinstveno Božje stvorenje, obdarena razumom, slobodom, ranjivošću i pozivom, tada akademska zajednica postaje prostor praćenja i rasta. Na susretu sa studentima prvih godina rekao sam: „Ovdje niste samo broj na studiju.“ To mora ostati stvarno iskustvo, osobito dok Sveučilište raste.

Konkretno, vidim nekoliko putova. Prvi je sveučilišna kapelanija. Ona bi trebala biti srce kampusa – s redovitim euharistijskim slavljenjima, klanjanjem, mogućnošću za ispovijed, duhovnim vježbama i, jednako važno, osobama kojima se student može obratiti kada mu je teško. Ništa od toga ne smije biti nametnuto, ali sve mora biti dostupno. Drugi je put mentorstvo. Mladi ne

FOTO: Luka Smuk / HKS

pamte samo ono što im se govori, nego kako se živi. Pamte profesora koji poštuje istinu, priznaje granice vlastitoga znanja, pravedno ocjenjuje, ima vremena za razgovor i ne ponižava slabijega, već samim načinom rada odgaja. Mnogi mladi danas nose više nego što pokazuju – tjeskobu, samoću, obiteljske teškoće. Stoga je važno da svaki student ovdje pronađe nekoga tko će pratiti ne samo njegov rad nego i njegov rast. Sveučilište koje to prevede može proizvesti odlične stručnjake, a promašiti čovjeka.

Treći put jest zajednica: zbor, sport, studentske udruge, list koji upravo uređujete, volonterske skupine, hodočašća. To nije razonoda uz studij, nego škola vrlina – strpljivosti, vjernosti, suradnje, opraštanja.

Četvrti je put formacija samih nastavnika i djelatnika. Rekao sam to i prigodom jednoga svojeg posjeta Sveučilištu i rado ponavljam: pozvani smo biti ljudi molitve, hrabrosti, revnosti i poštenja, žene i muškarci za druge. *Nije učenik nad učiteljem*, stoga ni student neće rasti bez dobrih primjera ljudi koje svakodnevno susreće.

Uzori su važni. Crkva u Hrvata obiluje izvanrednim uzorima, a mladima je osobito blizak blaženi Ivan Merz – student, intelektualac i čovjek duboke molitve koji je pokazao da vjera i vrhunska naobrazba idu zajedno. Uz njega vrijedi spomenuti i blaženoga Alojzija Stepinca, čija je hrabrost bila

plod savjesti oblikovane vjerom.

I na kraju, nešto vrlo jednostavno: kampus bi trebao biti dom, a ne hodnik kroz koji se prolazi. Trebao bi biti mjesto na koje se rado dolazi i na koje se i protekom mnogih godina rado vraća.

Prag preko kojega prelazimo

Koju biste poruku uputili studentima, nastavnicima i svim djelatnicima Hrvatskoga katoličkog sveučilišta povodom 20. obljetnice njegova osnutka?

● Studentima bih poručio: ne zadovoljite se time da steknete diplomu. Tražite mudrost, izgrađujte karakter i otkrivajte poziv koji je Bog utkao u vaše darove. Budite gladni istine, ali ostanite ponizni; njegujte velike ideale, ali ne previdite čovjeka koji vas danas treba. Ne dopustite da vam tehnologija oduzme sposobnost čitanja, pamćenja, sabranosti, razgovora i molitve. Vaše znanje i vaše sposobnosti mogu postati instrumenti milosti.

Nastavnicima poručujem: budite zahtjevni jer volite studente i budite blagi jer znate da se osoba ne odgaja samo informacijom. Svjedočite da znanstvena izvrsnost i vjera nisu protivnici, nego saveznici u službi istine. Djelatnicima zahvaljujem za mnoštvo nevidljivih poslova bez kojih ni jedna zajednica ne može živjeti. Način na koji primamo čovjeka, odgovaramo na njegovu potrebu i izvršavamo svakodnevnu dužnost također gradi katolički identitet Sveučilišta.

Svima zajedno želim reći: dvadeseta obljetnica nije cilj na kojem se zaustavljamo, nego prag preko kojega prelazimo. Čuvajmo zahvalno primljeno nasljeđe, ali ne bojmo se novih putova. Klonimo se osrednjosti, kompromisa s istinom i prilagođavanja duhu vremena nauštrb evanđelja. Neka naš moto *Lux vera* – Istinsko svjetlo – ne ostane samo lijepim riječima. To je Krist koji prosvjetljuje razum, čisti srce i šalje nas služiti.

A kada osjetimo da nam nedostaje mudrosti, poslušajmo apostola Jakova: „Nedostaje li komu od vas mudrosti, neka ište od Boga koji svima daje rado i bez negodovanja, i dat će mu se“ (Jak 1, 5). S tim pouzdanjem zahvaljujem svima koji su ugradili dio sebe u prvih 20 godina HKS-a. Budućnost ne poznajemo, ali znamo komu smo povjerovali. Zato molim da Gospodin dovrši ono što je u ovoj zajednici započeo. ■

Proslava prvog Dana Pravnog fakulteta HKS-a (dekan izv. prof. dr. sc. Kristijan Turkalj s prvom generacijom studenata, rektorom i uzvanicima)

Dekan Fakulteta zdravstvenih studija doc. dr. sc. Ivica Matić

Novi studijski programi na HKS-u – pravo, primaljstvo i računarstvo

Piše: Maša Heteši

PRAVO

Prijediplomski i diplomski studij prava povezuje teoriju, praksu i etičke vrijednosti. Obvezni predmeti pokrivaju sadržaj pravosudnog ispita, dok veliki udio izbornih kolegija omogućuje prilagodbu studiranja prema interesima studenata. S upisnom kvotom od 40 studenata godišnje ostvaruje se individualni pristup studentima. Također, program je usmjeren i na europsko i međunarodno pravo s praktičnim primjenama u stvarnom okruženju.

Pravni studij pruža široko i svestrano obrazovanje koje otvara brojne mogućnosti za profesionalni razvoj u različitim područjima društvenog, gospodarskog i javnog života. Nakon završetka studija, diplomirani pravnici mogu svoju karijeru graditi u pravosuđu, javnoj upravi, tijelima državne uprave te jedinicama lokalne uprave i samouprave. Mogućnosti zapošljavanja pružaju se i u privatnom i gospodarskom sektoru, međunarodnim organizacijama, kao i u akademskoj zajednici.

PRIMALJSTVO

Prijediplomski studij primaljstva na novoosnovanom Fakultetu zdravstvenih studija HKS-a tra-

je tri godine i osposobljava studente i studentice za samostalno pružanje primaljske skrbi tijekom trudnoće, poroda i babinja u bolničkom i izvanbolničkom okruženju. Nakon završetka studija stječe se akademski naziv sveučilišni prvostupnik primaljstva (univ. bacc. obs.). HKS je također pokrenuo jednogodišnji razlikovni (engl. *bridging*) program primaljstva za studente s diplomom srednje primaljske škole, prijediplomskog studija sestrinstva i one s iskustvom u primaljskoj njezi omogućujući im stjecanje naziva sveučilišni prvostupnik primaljstva.

Uz to, u akademskoj godini 2026./2027. s nastavom će započeti i prva generacija diplomskoga studija primaljstva.

RAČUNARSTVO

Sveučilišni prijediplomski studij računarstva na Tehničkom fakultetu Hrvatskog katoličkog sveučilišta traje tri godine, a njegovim se završetkom stječe akademski naziv sveučilišnog prvostupnika inženjera računarstva (univ. bacc. ing. comp.). Studijski program odgovara na izazove digitalnog doba obrazujući studente koji razumiju tehnologiju i njezin utjecaj na društvo. Naglasak je na programiranju, analizi podataka, umjetnoj inteligenciji, razvoju softve-

Dekan Tehničkog fakulteta prof. dr. sc. Zlatan Car

ra i informacijskoj sigurnosti. Upisna kvota od 45 studenata godišnje omogućuje individualniji pristup, mentorstvo i potporu tijekom studija, dok studenti sudjelovanjem u projektima, radionicama i stručnoj praksi stječu vrijedna praktična iskustva. Suvremena infrastruktura kampusa pruža im kvalitetne uvjete za akademski i istraživački razvoj. ■

Novo lice kampusa HKŠ-a

**Piše: Uredništvo Kompassa
Fotografije: HKŠ**

Riječ *campus* na latinskom znači 'polje, otvoreni prostor'. Danas kampus povezujemo sa sveučilištem, njegovim zgradama i prostorima u kojima se odvijaju nastava i istraživanja te studentski život.

No kampus je mnogo više od skupa zgrada: to je prostor susreta i svakodnevice jedne akademske zajednice. Na Črnomercu se takav prostor razvija na mjestu nekadašnje Domobranske vojarne, čija povijest počinje 1899., kada je izgrađena prema zamisli urbanista Milana Lenucija i arhitekta Janka Holjca. Povijesni kompleks preuzet je

2006. za potrebe Hrvatskoga katoličkog sveučilišta.

Kampus danas obuhvaća oko 27 000 četvornih metara i nekoliko povijesnih zgrada koje su se postupno obnavljale i prilagođavale potrebama Sveučilišta. U obnovljenim i novim prostorima nalaze se predavaonice, kabineti i uredi nastavnika i znanstvenika, zgrada rekto-

Sklad između infrastrukture i prirode

Piše: Rea Hasanagić

Kampus Hrvatskoga katoličkog sveučilišta već neko vrijeme prolazi kroz uzbudljivu transformaciju. Zvukovi radova krajem ljetnog semestra zasigurno su privukli pažnju mnogih studenata HKS-a koji su iz dana u dan mogli pratiti kako se dobro poznati prostor njihova kampusa postupno mijenja i poprima novo lice. Povodom izgradnje novog studentskog doma, koji donosi dodatne smještajne kapacitete, ali i promjene u načinu korištenja cijelog kampusa, započeli su i radovi na uređenju njegova dvorišta. Oni predstavljaju jedan od ključnih segmenata u projektu modernizacije sveučilišne infrastrukture. Riječ je o projektu koji ne obuhvaća samo estetsko poboljšanje vanjskog dijela kampusa, već i njegovo funkcionalno unaprjeđenje. Radovi se ne odnose samo na vizualni identitet prostora, nego i na njegovu organizaciju i svakodnevnu praktičnost za studente i djelatnike. Iza novih staza i pažljivo uređenih zelenih površina krije se ideja stvaranja ugodnog i mirnog mjesta boravka, susreta i svakodnevnog života studenata. Projekt uređenja dvorišta osmišljen je da odgovori na potrebe sve većeg broja studenata, ali i da osigura prostor koji je prilagođen različitim aktivnostima tijekom cijele akademske godine. Time

se kampus ne promatra samo kao mjesto obrazovanja, već kao prostor u kojem se odvija cjelokupni studentski život. Jedan od glavnih ciljeva ovog projekta jest povećati kvalitetu boravka studenata na otvorenom. Postavljaju se i uređuju nove pješačke staze koje će omogućiti povezanost postojećih i novonastalih zgrada na kampusu. Duž pješačkih staza nalazit će se nove klupe na kojima se uvijek traži mjesto više. Također, fokus je i na pristupačnosti – nove staze i prilazi osmišljeni su tako da budu lako dostupni svima, uključujući studente s invaliditetom, čime se nastoji održati inkluzivno okruženje po kojemu je HKS već dobro poznat. Posebna pažnja posvećena je zelenim površinama kojih zasigurno neće nedostajati. Time se nastoji postići sklad između infrastrukture i prirode, o čemu svjedoči i sadnja stabala na novonastalim travnatim površinama koja će pružiti prirodni hlad i tako pridonijeti ugodnijem boravku na otvorenom u toplijim mjesecima. Fizički prostor uvelike utječe na oblikovanje iskustva studiranja, stoga se ovaj projekt može promatrati i kao korak prema suvremenijem konceptu sveučilišta u kojemu ugodno, funkcionalno i pristupačno okruženje potiče produktivnost i pridonosi cjelokupnom zadovoljstvu studenata na kampusu HKS-a. ■

rata, ali i prostori namijenjeni studentskom životu: knjižnica, moderni laboratoriji, televizijski i tonski studio, kabinet vještina, menza i studentski dom. Tu je i Aula Magna s 450 mjesta, namijenjena predavanjima, skupovima i drugim sveučilišnim događanjima.

Kampus i njegovo okruženje

Obnova kampusa obuhvatila je uređenje trga, zelenih površina i šetališta koji povezuju njegove pojedine dijelove. Istodobno se Sveučilište nastoji snažnije povezati s lokalnom zajednicom i okolnim obrazovnim, znanstvenim, zdravstvenim i drugim ustanovama. Kampus tako postupno dobiva nove sadržaje, ali pritom zadržava obilježja povijesnog kompleksa. Mijenja se zajedno sa Sveučilištem i prilagođava potrebama studenata, nastavnika i cijele sveučilišne zajednice. Od povijesne vojarne do suvremenoga sveučilišnog kampusa – prostor na Črnomercu mijenja se iz godine u godinu. A ono najvažnije tek se gradi: mjesto u kojem će nove generacije studenata učiti, istraživati, susretati se i stvarati vlastite uspomene. ■

Kratak video obnove
sveučilišnoga kampusa
pogledajte skenirajući QR kod.

FOTO: HKS

Slika Posljednje večere u studentskome restoranu Manducath

Prostor studentskoga restorana Manducath na kampusu Hrvatskoga katoličkog sveučilišta obogaćen je vrijednom slikom „Posljednja večera“ (300 x 150 cm) akademskoga slikara Vladimira Blažanovića. Smještena u studentskome restoranu, slika nije osmišljena tek da oplemeni prostor, nego da svi koji ondje blaguju u sebi prepoznaju čežnju za hranom koja se nalazi drugdje. Motiv Kristove posljednje večere s apostolima, likovno reducirana na samu bit događaja u kojem je jasno čitljiv čin Gospodinova otkupiteljskoga predanja za sve ljude, u prostoru studentskoga blagovanja doživljava se kao milosni poziv na blagovanje nepresušnoga dara ljubavi kojom Bog hrani čovjekovu dušu i oplemenjuje njegovo biće. Blagovanje je trajan podsjetnik na našu stvorenost i na potrebu za hranom, čime otkrivamo upućenost na druge, na bližnje, na odgovornost za stvoreni svijet u kojemu pronalazimo hranu za tijelo. Pogled na Gospodinovu „Posljednju večeru“ potiče suspolnike da za svojim „stolom“ i u svome zajedništvu dadu mjesta Onomu koji dolazi oplemeniti naša zajedništva i utažiti glad za hranom koja ne dolazi od stvorenja, nego od samoga Stvoritelja - Onoga koji nas krijepi darom dioništva u svome božanskom životu. (hks)

FOTO: HKS

Manducath – novo mjesto susreta i predaha na kampusu HKS-a

Piše: Luna Dasović

Studentski život sastoji se od predavanja, seminarskih obveza, ispitnih rokova i kratkih pauza koje pokušavamo što kvalitetnije iskoristiti. Jedna od tema koja se godinama provlačila među studentima Hrvatskoga katoličkog sveučilišta bila je vrlo jednostavna, ali važna: gdje pojesti pristupačan i kvalitetan obrok u blizini kampusa? Od 8. prosinca 2025. odgovor je dobio svoju adresu. Na kampusu HKS-a u Zagrebu svečano je otvoren i blagoslovljen studentski restoran Manducath, čime je studentska svakodnevica dobila novu dimenziju. Moderno uređen i funkcionalan prostor restorana ima 250 sjedećih mjesta te liniju za samoposluživanje prilagođenu velikom broju korisnika.

Mjesto blagovanja

Naziv Manducath dolazi od latinske riječi *manducare*, što znači 'blagovati', a upravo to ovo mjesto i nudi – prostor u kojem se studenti mogu zaustaviti, pojesti obrok i uzeti kratki predah između obaveza. Restoran je otvoren radnim danom od 8 do 15 sati, što omogućuje dolazak prije jutarnjih predavanja, ali i u vrijeme ručka ili kraćih pauza između nastave. Za studen-

te je najvažnija informacija da je riječ o restoranu koji posluje u sustavu Studentskog centra Zagreb. To znači da je subvencionirani obrok dostupan po cijeni od 0,86 eura uz korištenje studentske iskaznice, dakle jednako kao i u ostalim studentskim menzama u Zagrebu. Posebna prednost Manducatha njegova je lokacija jer se nalazi upravo ondje gdje studenti HKS-a provode najveći dio dana.

Više od menze

Na svečanom otvorenju sudjelovali su veliki kancelar HKS-a zagrebački nadbiskup mons. Dražen Kutleša, koji je restoran i blagoslovio, rektor prof. dr. sc. Željko Tanjić, predstavnici Studentskog centra Zagreb te brojni studenti. U obraćanjima je istaknuto kako je otvaranje menze važan korak u unaprjeđenju studentskog standarda i kvalitete boravka na kampusu.

Manducath nije samo rješenje za prehranu studenata nego i prostor koji potiče susrete, razgovor i zajedništvo. Za mnoge studente to će biti mjesto na kojem se razmjenjuju dojmovi s predavanja, planiraju projekti i barem nakratko usporava studentski ritam. Manducath tako postaje više od menze, postaje dio svakodnevice kampusa HKS-a. ■

FOTO: HKS

Knjižnica HKS-a – prostor za učenje, istraživanje i susrete

Osim bogatog fonda stručne i znanstvene literature iz različitih područja knjižnica nudi suvremene čitaonice, pristup digitalnim bazama podataka te prostore za individualni i grupni rad.

Pišu: Zara Hojan i Ana Odak

Na Hrvatskom katoličkom sveučilištu 31. svibnja 2024. mons. Paul Richard Gallagher, tajnik Svete stolice za odnose s državama i međunarodnim organizacijama, zajedno s velikim kancelarom HKS-a zagrebačkim nadbiskupom mons. Draženom Kutlešom, apostolskim nuncijem mons. Giorgiom Linguom, rektorom prof. dr. sc. Željkom Tanjićem i sveučilišnim kapelanom vlč. Branimirom Jagodićem održao je obred blagoslova Sveučilišne knjižnice Hrvatskog katoličkog sveučilišta. Nova knjižnica predstavlja važan korak u unaprjeđenju uvjeta studiranja i akademskog rada. Namijenjena je studentima, profesorima i djelatnicima te je osmišljena kao središnje mjesto učenja, istraživanja i susreta akademske zajednice. Uređena je u modernom stilu, s naglaskom na ugodan i miran ambijent koji potiče koncentraciju i produktivnost. Osim bogatog fonda stručne i znanstvene literature iz različitih područja knjižnica nudi suvremene čitaonice, pristup digitalnim bazama podataka te prostore za individualni i grupni rad koji studentima dobro služe i tijekom pauza između predavanja. Time se omogućuju kvalitetniji uvjeti za studiranje i znanstveni rad.

Dio svakodnevne studentske rutine

Za većinu studenata Hrvatskog katoličkog sveučilišta knjižnica je vrlo brzo postala jedno od onih mjesta koja se prirodno uklape u svakodnevni ritam studiranja. Dolaskom hladnijih dana, kada vanjske temperature počnu padati, studenti traže toplo i ugodno mjesto na kojem mogu kvalitetno provesti vrijeme između predavanja, a knjižnica je upravo takav prostor. Iako se na prvi pogled može činiti da je namijenjena isključivo posudbi knjiga, u praksi je mnogo više od toga.

Jedna od najvećih prednosti studiranja na našem kampusu upravo je izvrsna povezanost svih sadržaja. Nakon ručka u sveučilišnoj menzi, umjesto traženja mjesta u prepunim kafićima, studenti često produže ravno u knjižnicu. Činjenica da se nalazi unutar samog Sveučilišta čini je iznimno praktičnom jer omogućuje da se čak i kratke pauze između predavanja iskoriste za ponavljanje gradiva, dovršavanje seminarskog rada ili pripremu za kolokvij, bez gubljenja vremena na odlazak izvan kampusa.

Atmosfera koja potiče na rad

Radno vrijeme knjižnice prilagođeno je potrebama studenata te je otvorena radnim danom od 8 do 19 sati. Takva dostupnost omogućuje studentima da svoje obveze organiziraju tijekom cijelog dana, onako kako im najbolje odgovara. Mnogi isprva pokušavaju učiti u kafićima, no brzo shvate da buka, glazba i stalno kretanje ljudi nisu najbolji saveznici koncentracije. Knjižnica HKS-a nudi upravo suprotno – tišinu, urednost i ugodnu atmosferu koja prirodno potiče na rad. Dok kod kuće pažnju često odvlače mobiteli ili druge obveze, boravak u knjižnici pomaže odvojiti slobodno vrijeme od učenja i u potpunosti se posvetiti obvezama.

Za studente koji žive u studentskim domovima ili dijele stan s cimerima, pronalazak mirnog mjesta za učenje često predstavlja izazov. Knjižnica tada postaje pravo rješenje jer pruža svakome vlastiti prostor za rad, a mnogi studenti već imaju i svoja omiljena mjesta kojima se redovito vraćaju. Osim što nudi mir i ugodno okruženje knjižnični fond prilagođen je studijskim programima HKS-a pa se na jednom mjestu mogu pronaći obvezna literatura, stručni časopisi i elektronički izvori koji su danas neizostavan dio studiranja.

Više od mjesta za posudbu knjiga

Iako je naglasak na tišini i učenju, knjižnica ima i važnu društvenu ulogu. Tijekom kratkih pauza studenti razmjenjuju skripte, komentiraju pitanja s kolokvija ili jednostavno predahnu uz razgovor s kolegama. Takva nenametljiva dinamika pridonosi osjećaju zajedništva i čini studentsko iskustvo potpunijim.

Studenti su s velikim interesom dočekali otvorenje nove knjižnice te ističu kako im novi prostor znatno olakšava svakodnevne studijske obveze i općenito boravak na Sveučilištu. Nova knjižnica ne predstavlja samo mjesto za posudbu knjiga nego i prostor koji potiče cjelovito studijsko iskustvo te razvoj akademske zajednice. Njezinim otvorenjem Hrvatsko katoličko sveučilište dodatno potvrđuje svoju usmjerenost na razvoj suvremenoga visokog obrazovanja i stvaranje poticajnog okruženja za učenje, istraživanje te studentski život. ■

FOTO: HKS

FOTO: HKS

SVEUČILIŠNA KAPELICA – MJESTO GDJE KUĆA SRCE SVEUČILIŠTA

Korak niže, pogled više

Piše: Marija Čampa

Hrvatsko katoličko sveučilište u Zagrebu danas djeluje na prostoru nekadašnjega vojnog učilišta. Iako su i vojna i akademska ustanova imale ulogu poučavanja, osmišljavanje i pronalaženje mjesta za sveučilišnu kapelicu nije bilo jednostavno. U dokumentarnom filmu „Srce Sveučilišta“ prvi rektor HKS-a biskup Ivan Šaško istaknuo je: „Tražeći prostor za kapelicu, nije se tražilo nešto što je dodatno, usputno i nevažno. Tražilo se srce, otajstvo koje će biti slavljeno i iz kojeg će se promatrati sva djelatnost Hrvatskog katoličkog sveučilišta.“

Prostor kapelice neobičan je. Kapelica je duga 29 i široka 7 metara. Na nekadašnjem vojnom učilištu to je bilo mjesto gdje se vježbalo pucati i gađati. Danas, međutim, taj prostor nosi sasvim suprotno značenje. Pretvoren je u mjesto mira, tišine i duhovne snage do kojega se studenti, profesori i svi ostali djelatnici simbolično, ali i doslovno moraju – spustiti. Riječ je o kapelici smještenoj u podrumu, no to mjesto može se razumjeti i kao temelj na kojemu se gradi identitet institucije.

Prethodno zadane arhitektonske granice prihvaćene su kao izazov iz kojeg se nastojalo izvući ono najbolje.

Da se kapelica od početka gradila u suradnji s arhitektima i umjetnicima, njezin bi položaj i oblik zasigurno bili drukčiji, no upravo se u tim ograničenjima očituje trud da ona danas znači mjesto sabranosti.

Kad umjetnost progovori vjerom

Posebnoj atmosferi i osvjetljenju pridonose vitraji snažnog kolorita i simbolike, koje je prema ideji biskupa Šaška izradio slikar Branimir Dorotić. Pozornost privlači oltarna slika Đure Sedera, veliki drveni križ koji je izradio Marijan Gajšak i križni put Anđelka Odaka.

Na samom ulazu nalazi se slika blaženoga kardinala Alojzija Stepinca, zaštitnika HKS-a, dok se na podu ispred oltara može primijetiti mozaik stiliziranoga sveučilišnog znaka kao diskretan podsjetnik na povezanost vjere i akademskoga života.

Oltar koji povezuje HKS i Svetu Stolicu

Središnje mjesto kapelice zauzima oltar, a njegova posebnost leži u činjenici da je riječ o oltaru koji je bio na Trgu bana Josipa Jelačića 4. lipnja 2011. prilikom susreta pape Benedikta XVI. s mladima. Iako tada nije služio za euharistijsko slavlje, već za izla-

ganje Presvetog oltarskog sakramenta, taj nas događaj trajno povezuje s rimskim biskupom i daje jedinstveno značenje u duhovnom životu naše akademske zajednice.

Gdje silazak prelazi u uzlet

Kapelica je dar čija se veličina često ne prepoznaje u potpunosti. Svijest o tome da je Bog tek nekoliko katova udaljen od predavaonica i obveza svakako daje dublji smisao svakodnevnim naporima. Upravo zato se u kapelicu silazi s razlogom da bi se ondje susrelo Krista i ponijelo ga sa sobom u život. ■

Što nam govori prostor kapelice i njezino uređenje, što povezuje kapelicu s dolaskom pape Benedikta XVI. u Zagreb i zašto je kapelica srce našeg Sveučilišta? Pogledajte u filmu koji su 2021. snimili studenti komunikologije Magdalena Hegedić, Kristijan Jalčić, Ana Kahlić i Marc Sokolec uz asistenticu Mateu Vidulić.

GENERALNA SKUPŠTINA EUROPSKE FEDERACIJE KATOLIČKIH SVEUČILIŠTA

Orijentir u vremenima dubokih podjela

Piše: Mirta Babić

Hrvatsko katoličko sveučilište od 20. do 22. svibnja bilo je domaćin Generalne skupštine Europske federacije katoličkih sveučilišta (FUCE) koja je okupila sveučilišne predstavnike iz 16 europskih zemalja.

Otvorenju su nazočili mnogi uglednici iz crkvenog, akademskog, političkog i diplomatskog života, kao

što su prefekt Dikasterija za kulturu i obrazovanje pri Svetoj Stolicu kardinal José Tolentino de Mendonça, osnivač HKS-a kardinal Josip Bozanić, veliki kancelar HKS-a zagrebački nadbiskup mons. Dražen Kutleša, apostolski nuncij u RH Leopoldo Girelli, predsjednica FUCE-a i rektorića Katoličkog sveučilišta u Milanu Elena Beccalli, predsjednik Europske sveučilišne asocijacije Josep Ma-

ria Garrell. Kao izaslanik predsjednika Vlade RH otvorenju je nazočio ministar znanosti, obrazovanja i mladih Radovan Fuchs te ministrica kulture i medija Nina Obuljen Koržinek.

Promicanje kršćanskih vrijednosti

U središnjem predavanju kardinal Tolentino de Mendonça istaknuo je da uloga katoličkih sveučilišta nije samo prenošenje znanja nego i promicanje kršćanskih vrijednosti utemeljenih na društvenoj odgovornosti i služenju općemu dobru te povezivanje znanosti, vjere i kulture.

Zagrebački nadbiskup i veliki kancelar HKS-a mons. Kutleša naglasio je da katolička sveučilišta moraju biti

FOTO: Luka Smuk / HKS

FOTO: Luka Smuk / HKS

FOTO: Luka Smuk / HKS

Središnje predavanje „Katolička sveučilišta kao izvor nadahnuća“ koje je održao kardinal José Tolentino de Mendonça, prefekt Dikasterija za kulturu i obrazovanje Svete Stolice

Pozdravni govor zagrebačkog nadbiskupa i metropolita te velikog kancelara HKS-a mons. Dražena Kutleše

Uvodni govor predsjednice FUCE-a, prof. dr. sc. Elene Beccalli

» Uloga katoličkih sveučilišta nije samo prenošenje znanja nego i promicanje kršćanskih vrijednosti utemeljenih na društvenoj odgovornosti i služenju općemu dobru.

orijentir u vremenima dubokih društvenih, kulturnih i duhovnih podjela Europe istaknuvši nužnost ispreplitanja fizike i metafizike, vjere i razuma.

Rektor HKS-a Željko Tanjić istaknuo je da HKS obilježava 20 godina od osnutka, što je u Hrvatskoj, opterećenoj nedavnom ratnom prošlošću i komunističkim nasljeđem, bilo dodatno zahtjevno.

Pozicioniranje među europskim sveučilištima

Ministar Fuchs istaknuo je uspješnost pozicioniranja HKS-a među europskim sveučilištima i važnost međusobne suradnje i mobilnosti.

Tijekom ove trodnevne skupštine na mnogim se panelima i radionicama raspravljalo o izazovima suvremenog društva s kojim se susreću katolička sveučilišta. Niz uglednih predavača održalo je predavanja o temama demografskih promjena, digitalnih transformacija, sve izraženijih problema mentalnog zdravlja mladih, odgovornog korištenja umjetne inteligencije, održivosti katoličkih sveučilišta, važnosti europskih sveučilišnih saveza i zajedničkih projekata te nužnosti očuvanja katoličkog identiteta.

Gosti su imali priliku upoznati dio bogate hrvatske kulturne baštine kroz program Folklornog ansambla Ivan Goran Kovačić, organizirano razgledati Zagreb te sudjelovati u misnom slavlju u crkvi sv. Marka. ■

Katolička sveučilišta za svijet: poruke iz Zagreba

**Razgovarale: Barbara Vukas i
Bernarda Krizmanić, mag. comm.**

Sudionici Generalne skupštine FUCE-a vrlo su pozitivno ocijenili organizaciju, sadržaj i ozračje susreta, ističući da je Zagreb tijekom nekoliko dana postao važno mjesto dijaloga europske akademske zajednice. Rektori, prorektori i predstavnici katoličkih sveučilišta posebno su istaknuli važnost takvih međunarodnih susreta za jačanje međusveučilišne suradnje, razvoj zajedničkih projekata i očuvanje vrijednosti koje katolička sveučilišta promiču u suvremenom društvu.

FOTO: Privatna arhiva

Predsjednica FUCE-a prof. dr. sc. Elena Beccalli, rektorica Sveučilišta Sacro Cuore u Milanu i prva žena na toj dužnosti, stručnjakinja je za bankarstvo, održivost, umjetnu inteligenciju i ulogu žena na vodećim položajima.

Koji su Vaši prvi dojmovi o kampusu HKS-a?

• Ovo je sveučilište pravo malo čudo. U samo dvadeset godina nevjerojatno se razvilo. Kampus je prekrasan i iz godine u godinu se širi. Upravo je taj napredak moj najsnažniji dojam. Lijepo je vidjeti kako se stvari razvijaju u pozitivnom smjeru. Osim novih zgrada koje niču, posebno me veseli **vidjeti studente u učionicama**. Kampus je živ, pun energije i za mene je to snažan znak nade.

Što smatrate posebnom misijom katoličkih sveučilišta?

• Naša je misija iznimno važna jer smo pozvani raditi na tome da svijet učinimo boljim mjestom. Mislim da naš cilj ne bi trebao biti postati najbolje sveučilište na svijetu, nego najbolje sveučilište za svijet. Ovdje smo kako bismo služili društvu, Crkvi i studentima te svojim djelovanjem pridonosili općem dobru. Da bismo to ostvarili, moramo njegovati i jačati vlastiti identitet. Upravo je naš identitet naša najveća snaga – način na koji promišljamo o istraživanjima, obrazovanju i životu akademske zajednice. Mi smo zajednica, a ne tržišna roba, što nas razlikuje od mnogih drugih institucija. Odnosi među ljudima temelj su svega što radimo. Zato vjerujem da trebamo nastaviti ulagati u zajedništvo, njegovati svijest da smo zajednica, a ne sudionici tržišne utakmice u području visokog obrazovanja. Trebamo ostati vjerni vlastitom identitetu, težiti

izvrsnosti u istraživanju i nastavi, ali nikada ne zaboraviti da su međuljudski odnosi u središtu naše misije.

Koji biste ključnu poruku izdvojili s ovogodišnje skupštine FUCE-a u Zagrebu?

• Prije svega ohrabruje me činjenica da je FUCE vrlo živahna i aktivna mreža. Na ovoj Glavnoj skupštini okupio se velik broj sudionika, a kada pomislim da naša sveučilišta zajedno obrazuju oko 600 tisuća studenata, jasno je da imamo važan glas i da možemo dati značajan doprinos društvu. Vjerujem da katolička sveučilišta mogu biti jedan od ključnih čimbenika u oblikovanju budućnosti Europe. To je najveća nada koju nosim sa sobom nakon ove Glavne skupštine. ■

» Mi smo zajednica, a ne tržišna roba, što nas razlikuje od mnogih drugih institucija. Odnosi među ljudima temelj su svega što radimo. Zato vjerujem da trebamo nastaviti ulagati u zajedništvo, njegovati svijest da smo zajednica, a ne sudionici tržišne utakmice u području visokog obrazovanja.

FOTO: Privata arhiva

Josep M. Garrell, predsjednik Europskog udruženja sveučilišta (EUA) i bivši rektor Sveučilišta Ramon Llull, profesor je računalnoga inženjerstva i stručnjak za umjetnu inteligenciju i strojno učenje.

Koji su Vaši prvi dojmovi o kampusu HKS-a?

● Kampus ostavlja snažan dojam svojom otvorenosti, energijom i atmosferom zajedništva. Posebno se osjeća povezanost studenata, nastavnika i cijele sveučilišne zajednice, kao i nastojanje da kampus bude prostor susreta, suradnje i razmjene ideja. To je okruženje koje potiče akademsku izvrsnost, ali istodobno stavlja čovjeka i zajednicu u središte.

Što smatrate posebnom misijom katoličkih sveučilišta?

● Ako pogledamo povijest katoličkih sveučilišta, njihova je misija oduvijek bila vrlo jasna, kao i njihov doprinos društvu. U vremenu kada se svijet suočava s velikim izazovima – od održivosti do geopolitičkih napetosti – misija katoličkih sveučilišta važnija je nego ikad. Njihova je zadaća obrazovati nove generacije ne samo znanjem i kompetencijama, nego i vrijednostima, osjećajem odgovornosti te predanošću općem dobru. Upravo je sada vrijeme da proaktivno odgovorimo na novu stvarnost i izazove koji su pred nama. Katolička sveučilišta mnogo toga mogu ponuditi.

Koju biste ključnu poruku izdvojili s ovogodišnje skupštine FUCE-a u Zagrebu?

● Najvažniji dojam koji nosim sa sobom jest snažan osjećaj zajedništva. Ova Skupština okuplja iznimnu europsku mrežu katoličkih sveučilišta preko organizacija poput IFCU-a i FUCE-a. To je izvrsna prilika za susret s kolegama, jačanje postojećih prijateljstava, stvaranje novih partnerstava i razvoj suradnje. Zajedničkim djelovanjem možemo puno uspješnije odgovoriti na složene izazove s kojima se danas suočava naše društvo. ■

FOTO: Privata arhiva

Juan Pérez-Miranda je prorektor za internacionalizaciju na Sveučilištu Francisco de Vitoria u Španjolskoj te smatra da je važno sudjelovati u međunarodnim programima i projektima.

Koji su Vaši prvi dojmovi o kampusu HKS-a?

● Mislim da je ovo prekrasan kampus koji je očito osmišljen kako bi poticao međusobnu interakciju. Raspored zgrada stvara prostore u kojima se ljudi mogu lako susretati i razmjenjivati ideje. Kampus je vrlo živ i dinamičan – nije samo mjesto za učenje, nego i prostor u kojem se gradi osjećaj zajedništva.

Što smatrate posebnom misijom katoličkih sveučilišta?

● Vjerujem da je njihova misija pružiti cjelovito obrazovanje, a ne samo tehničko ili stručno znanje. Katolička sveučilišta povezuju akademsku izvrsnost s humanističkim obrazovanjem, etičkim promišljanjem i širom društvenom perspektivom. Njihov je cilj pripremiti mlade za odgovorne uloge u društvu pomažući im razviti vrijednosti i mjerila potrebna za djelovanje u suvremenom svijetu i pridonosenje općemu dobru.

Koju biste ključnu poruku izdvojili s ovogodišnje skupštine FUCE-a u Zagrebu?

● Ovo je važan trenutak za katolička sveučilišta. U vremenu obilježenom brojnim društvenim, političkim i ekološkim izazovima ona imaju osobito važnu ulogu. Mogu pridonijeti društvu promicanjem vrijednosti, njegovanjem nade i obrazovanjem studenata spremnih djelovati za opće dobro. ■

FOTO: Privata arhiva

Patrick Scaufaire, rektor Katoličkog sveučilišta u Lilleu od 2020., inženjer je i bivši rukovoditelj u industriji s dugogodišnjim iskustvom u obrazovanju te društvenom i crkvenom djelovanju.

Koji su Vaši prvi dojmovi o kampusu HKS-a?

● Imate vrlo lijep kampus u kojem se na zanimljiv način spajaju tradicija i suvremenost, a različite mu zgrade daju poseban ugođaj. Posebno mi je drago što su nas dočekali studenti. I naposljetku, oduševila me blizina pivovare, što je studentima zasigurno važno.

Što smatrate posebnom misijom katoličkih sveučilišta?

● Predsjednica FUCE-a rekla je da dijelimo zajedničke vrijednosti utemeljene na obrazovanju. Katolička sveučilišta posvećena su cjelovitome razvoju osobe. To je istodobno vrlo stara, ali i vrlo moderna ideja koja se prilagođava izazovima svijeta koji se ne prestano mijenja. Razgovarali smo o digitalnoj transformaciji, umjetnoj inteligenciji, izazovima demografskoga pada i geopolitičkoj situaciji. U tako složenim okolnostima provodimo suvremene i inovativne projekte.

Koju biste ključnu poruku izdvojili s ovogodišnje skupštine FUCE-a u Zagrebu?

● Ključno je zadržati kvalitetu i relevantnost projekata, nastaviti se prilagođavati i napredovati te pritom procjenjivati što vrijedi sačuvati, a što treba prilagoditi novim okolnostima. ■

FOTO: Luka Smuk / HKS

FOTO: Luka Smuk / HKS

FOTO: Luka Smuk / HKS

FOTO: Privatna arhiva

Carlo Maria Gallucci, prorektor za međunarodne odnose i studente Sveučilišta Ramon Llull u Barceloni, profesor je marketinga te član upravnih odbora FUCE-a i FIUC-a.

Koji su Vaši prvi dojmovi o kampusu HKS-a?

- Oduševljen sam, kampus mi se jako sviđa. Bio sam ovdje prije dvije godine i vidim koliko se otad razvio. Kampus je zaista prekrasan, ne samo estetski nego i funkcionalno. Vrlo je dobro osmišljen i praktičan.

Što smatrate posebnom misijom katoličkih sveučilišta?

- Mislim da bi svatko trebao pridonositi društvu i činiti ga boljim, a katolička sveučilišta imaju još veću odgovornost jer je naše glavno nadahnuće Isus Krist. On je uvijek bio uz najsiriromašnije i one kojima je pomoć najpotrebnija. Naša je zadaća studentima pružiti vrhunsku stručnu naobrazbu, ali ih istodobno i odgajati kako bi postali ne samo vrsni stručnjaci nego i dobri ljudi. Ne trebamo obrazovati samo najbolje stručnjake na svijetu nego najbolje stručnjake za svijet. To je, po mom mišljenju, naša temeljna misija.

Koju biste ključnu poruku izdvojili s ovogodišnje skupštine FUCE-a u Zagrebu?

- Ova je skupština bila izvrsno organizirana i budućim domaćinima postavila visoka mjerila. No najvažniji su mi odnosi koje smo ovdje uspostavili i suradnja koju smo ojačali. Ovo nije bila samo prilika da učimo jedni od drugih i razmijenimo iskustva nego i da steknemo nova poznanstva i prijateljstva. Upravo su takvi odnosi najveća vrijednost ovakvih susreta. ■

FOTO: Privatna arhiva

Peter Hanenberg, prorektor za istraživanje i inovacije te direktor Doktorske škole Católica (CADOS) na Portugalskom katoličkom sveučilištu, profesor je europske književnosti i kulture, a u svojim se istraživanjima bavi idejom Europe i načinima njezina prikazivanja u književnosti i kulturi.

Koji su Vaši prvi dojmovi o kampusu HKS-a?

- Vlada vrlo ugodno ozračje i lijepo je vidjeti toliko mladih uključenih u različita područja studiranja i istraživanja. Posebno me se dojmio Medicinski fakultet koji je relativno nov i vrlo suvremeno opremljen. I mi smo prije nekoliko godina osnovali medicinski fakultet pa znam koliko je to zahtjevan i skup pothvat. Nadam se da će biti vrlo uspješan.

Što smatrate posebnom misijom katoličkih sveučilišta?

- Posebna misija katoličkih sveučilišta ima dvije sastavnice. S jedne strane ona moraju ispunjavati svoju akademsku zadaću: razvijati znanstvene discipline, provoditi istraživanja i prenositi znanje novim generacijama, ali i stvarati uvjete u kojima će one razvijati nova znanja. Veliki sam zagovornik doktorskoga obrazovanja jer ono na najbolji način povezuje učenje i istraživanje te pridonosi budućem razvoju društva. S druge strane katolička sveučilišta trebaju biti svjesna svoje društvene misije, baštine i vrijednosti koje usmjeravaju njihov rad.

Koju biste ključnu poruku izdvojili s ovogodišnje skupštine FUCE-a u Zagrebu?

- Ključna je poruka ovog susreta da katolička sveučilišta treba prepoznati kao važan čimbenik budućnosti. Ona su jedinstvena mjesta na kojima mladi mogu pronaći odgovore na pitanja na koja drugdje ne pronalaze odgovore. ■

➤➤ **Najvažniji dojam koji nosim sa sobom jest snažan osjećaj zajedništva. Ova Skupština okuplja iznimnu europsku mrežu katoličkih sveučilišta preko organizacija poput IFCU-a i FUCE-a.**

➤➤ **Ovo je važan trenutak za katolička sveučilišta. U vremenu obilježenom brojnim društvenim, političkim i ekološkim izazovima ona imaju osobito važnu ulogu.**

➤➤ **Mislim da bi svatko trebao pridonositi društvu i činiti ga boljim, a katolička sveučilišta imaju još veću odgovornost jer je naše glavno nadahnuće Isus Krist.**

➤➤ **Ključna je poruka ovog susreta da katolička sveučilišta treba prepoznati kao važan čimbenik budućnosti. Ona su jedinstvena mjesta na kojima mladi mogu pronaći odgovore na pitanja na koja drugdje ne pronalaze odgovore.**

Nadbiskup Kutleša s rektorom Tanjićem i djelatnicima Odsjeka za tehničke i pomoćne poslove

Ljudi iz sjene: nevidljivi ritam našeg studiranja

Piše: Marta Šprišić

Dok užurbano koračamo hodnicima sveučilišta, misli su nam često zaokupljene rokovima, skriptama ili vječnim pitanjem: hoću li stići na predavanje? U tom našem studentskom fokusu, svijet i ljudi oko nas često postaju tek kulisa. Prolazimo pored njih, kimnemo glavom ili u žurbi promrmljamo „Dobar dan“, rijetko zastajući da primijetimo kako upravo ti ljudi oblikuju našu svakodnevicu.

Njihova prisutnost je konstanta

Svaki dan na kampusu ne počinje našim prvim predavanjem. On započinje onoga trenutka kada zakoračimo preko praga koji je netom prije našeg dolaska obrisan. Počinje mirisom kave u menzi, toplinom čistih predavaonica i sigurnošću da sve funkcionira. Sjetite se spremačica. One su poput dobrih vila našega kampusa; dolaze prije nas i odlaze dugo nakon što mi zatvorimo posljednju knjigu. One su te koje svakog jutra brišu tragove naših napetih večeri provedenih u učenju i pretvaraju prostor u mjesto na kojem je ponovno ugodno

boraviti. Rijetko razmišljamo o trudu koji stoji iza svake čiste klupe, no njihova prisutnost je konstanta, tihi šapat brige o prostoru u kojem gradimo svoje buduće karijere.

Za nas su kuharice u menzi često samo „servis“, no tih nekoliko minuta u redu za ručak i ljubazan osmijeh na liniji za mnoge studente predstavljaju jedini pravi trenutak predaha u danu. Onaj kratki, ljudski osmijeh pri podjeli obroka, toplo pitanje „Kako si danas?“ ili suosjećanje kada smo pod stresom čine više od samog obroka. Upravo te žene pretvaraju menzu iz obične blagovaonice u mjesto gdje se na trenutak isključujemo iz svijeta fusnota, citata i literature.

Zašto ih rijetko primjećujemo?

Tu su i domari, ljudi čija su djela vidljiva na svakom koraku. Kad se pok-

vari projektor, kad zapne brava ili kad treba popraviti sitnicu koja nam za predavanje život znači, oni su uvijek tu. Oni su „prva pomoć“ naše zgrade, ljudi koji popravljaju ono što mi često nesvjesno pokvarimo. Zašto ih rijetko primjećujemo? Možda zato što ih uzimamo zdravo za gotovo. Navikli smo da sustav funkcionira. No, upravo je taj privid da sve ide „samo od sebe“ najveći dokaz njihova profesionalizma i predanosti. Njihov je rad poput temelja zgrade – ne vidimo ga dok hodamo po podu, ali bez njega sve bi se srušilo.

Sljedeći put kad prođete pored tete koja čisti hodnik, domara koji nosi alat ili kuharice koja nam puni tanjur, zastanite na sekundu. Uputite im pogled, zahvalite im. Oni nisu samo osoblje. Oni su tihi suputnici našeg obrazovanja, ljudi koji su na neki način postali dio naših studentskih uspomena, čak i ako ih danas, u žurbi, još uvijek ne primjećujemo dovoljno. Jer, na kraju dana, HKS nije samo zgrada, niti samo zbir studenata i profesora. HKS je zajednica. A u svakoj zajednici najvrjedniji su upravo oni koji u nju ulažu svoje vrijeme, trud i svoje srce, a da pritom ne traže aplauz. ■

» U svakoj zajednici, najvrjedniji su upravo oni koji u nju ulažu svoje vrijeme, trud i svoje srce, a da pritom ne traže aplauz.

Osnovana Dramska sekcija HKS-a

Piše: Franka Esih

Na inicijativu studenata Hrvatsko katoličko sveučilište dobio je novi kreativni i stvaralački kutak. U sveučilišnoj vijećnici 27. studenoga 2025. okupili su se zainteresirani studenti kako bi postavili temelje dramske sekcije koja će kroz glumu, kreativnost i zajedništvo obogatiti studiranje na našem sveučilištu. Događaj su podržali prorektor za kvalitetu, identitet i poslanje prof. dr. sc. Ante Crnčević i sveučilišni kapelan vlč. Branimir Jagodić. Prorektor Crnčević prenio je pozdrave rektora Željka Tanjića te izrazio veliko zadovoljstvo činjenicom da su na ovu ideju došli sami studenti.

Posebno priznanje za organizaciju i motivaciju dobio je kolega Luka Vinter,

student prve godine prijediplomskog studija povijesti i umjetnički voditelj sekcije. Kolega Vinter zahvalio je vodstvu Sveučilišta na otvorenosti i pruženoj podršci, a svoju je viziju rada sekcije podijelio i izvršni producent Leon Brnad, čije je riječi, zbog njegove odsutnosti, prenio kolega Jeronim Grbeša.

Velik interes studenata

Ideja o osnivanju dramske grupe, objašnjava Luka Vinter, proizlazi iz dugogodišnje povezanosti s kazalištem i pisanjem. „Kazalištem i pisanjem bavim se od malih nogu, to je u stvari moja strast koju živim“, istaknuo je. Dolaskom na Sveučilište primjetio je da, iako postoji velik broj studentskih aktivnosti, dramska sekcija ne postoji. „Smatram da su kultura i umjetnost jako važan dio društva“, na-

glasio je, dodajući da je upravo zbog toga odlučio pokrenuti promjenu. S tom se idejom obratio rektoru, koji ga je potom uputio prorektoru Crnčeviću. Poziv studentima na uključivanje u dramsku sekciju privukao je veliki interes studenata. „Odazvalo se stvarno puno studenata te nas sada aktivnih članova ima oko pedeset“, pojasnio je Vinter.

Prvi su nastup osmislili i realizirali u kratkom roku u sklopu adventsko-božićne akademije, dok su uoči Uskrsa izveli suvremenu dramu Rajmunda Kuparea „Za koga je pravednik umro“. U pripremi predstave sudjelovali su prof. dr. sc. Sanja Nikčević kao umjetnička i stručna savjetnica, Dubravko Sidor kao savjetnik za govor te Ljiljana Gvozdenović za sceniski pokret. ■

Hodočašće u Vječni Grad – priča

Piše: Erika Vitasović
Fotografije: Karla Dodig
i vlč. Branimir Jagodić

Svi putevi vode u Rim“, kaže drevna izreka. Tako je i naš put odveo nas upravo onamo. Hodočašće smo započeli pjesmom i misnim slavljem u jednoj od najstarijih krstionica, koja potječe još iz četvrtog stoljeća, a put prema Rimu nastavili smo u veselom raspoloženju.

Grad na sedam brežuljaka, prepoznatljiv po Koloseju, pokazao nam se u punom sjaju – slojevit i samouvjeren. Kaotičan promet, mnoštvo turista, gužva na ulicama, u metrou, restorani-

ma i kafićima, ali i u malim, naizgled skrivenim uličicama, dio su njegove svakodnevce. Čini se kao da je Rim odavno navikao na neprestane dolaskе i odlaske. Netko bi možda pomislio da će grad u studenome biti pust – jer tko normalan putuje u studenome? – no Rim, čini se, živi i diše svih dvanaest mjeseci u godini. Grad odiše prošlošću koja nije arhiva, nego svakodnevice, a njegova se bogata kultura osjeća na svakom koraku, od arhitekture do kuhinje.

Nešto doista neopisivo

Prvog dana u Rimu posjetili smo baziliku Svetoga Križa Jeruzalemskog,

u kojoj se čuvaju relikvije povezane s Kristovom mukom, među njima dijelovi križa, trnove krune, sveti čavao i *Titulus Crucis* (Naslov križa). Šetnju Rimom nastavili smo do bazilike sv. Ivana Lateranskog. Riječ je o jedinoj arhibazilici i katedralnoj crkvi rimskog biskupa, odnosno pape. Na pročelju bazilike nalazi se i natpis *Sacrosancta Lateranensis ecclesia omnium Urbis et Orbis ecclesiarum mater et caput*, koji govori o Lateranskoj bazilici kao „majci i glavi svih crkava Grada i svijeta“.

Svakog smo dana imali slobodno poslijepodne, a dan bismo zaključili večernjom misom u hrvatskoj crkvi sv. Jeronima. Zanimljivo je da Dante

koja traje

Alighieri u *Božanstvenoj komediji* spominje hrvatskog hodočasnika koji je došao u Rim kako bi vidio Veronikin rubac. I mi smo sudjelovali u svetoj misi kao zbor, a naš profesor Anto Mikić pokazao je i svoje umijeće sviranja orgulja. Nakon večere družili bismo se u sobama igrajući *Alias*.

Međutim, kao što je svakom vjerniku posjet Vatikanu i sudjelovanje u euharistijskom slavlju posebno iskustvo, tako je bilo i nama, tim više što smo Vatikan posjetili u jubilarnoj godini. Mnogstvo ljudi različitih dobi i kultura bilo je zadivljujuće. Svi različiti, a okupljeni s istim ciljem – vidjeti Papu i sudjelovati u svetoj misi. Po-

seban je doživljaj bio trenutak kada je Papa u papamobilu prolazio među okupljenima, pozdravljao ih i blagoslivljao djecu. Teško je riječima prenijeti ozračje koje su stvarali brojni usklici i radost ljudi okupljenih na jednom mjestu.

Snažan je dojam na nas ostavila i bazilika sv. Petra, jedna od najpoznatijih

tijih i najvažnijih crkava kršćanskoga svijeta. U njezinu su projektiranju i izgradnji sudjelovali neki od najznačajnijih talijanskih umjetnika i arhitekata, među kojima Donato Bramante, Michelangelo i Gian Lorenzo Bernini. Gradnja današnje bazilike započela je 1506., a dovršena je 1626.

Zaseban svijet

Vatikan predstavlja svijet za sebe. Već sam ulazak u baziliku ostavlja snažan dojam, čak i na one koji nisu religiozni. Prostor, svjetlost i tišina bude osjećaj poštovanja. U Sikstinskoj kapeli, pod Michelangelovim freskama, posjetitelji se gotovo instinktivno stišavaju, kao da osjećaju da se nalaze pred nečim što nadilazi uobičajeno turističko iskustvo. Fontana di Trevi, jedna od najpoznatijih rimskih znameniti-

» **Kao što je svakom vjerniku posjet Vatikanu i sudjelovanje u euharistijskom slavlju posebno iskustvo, tako je bilo i nama, tim više što smo Vatikan posjetili u jubilarnoj godini.**

tosti, otkriva pak drukčiju dimenziju grada. Osvijetljena i okružena ljudima iz cijeloga svijeta, djeluje poput pozornice na kojoj se izmjenjuju jezici, želje i kratki trenutki iščekivanja dok novčić leti preko ramena.

Rim je, očito, grad želja, ali i strpljenja jer vas uči da usporite i doživite ga svim osjetilima: okusima i mirisima raznovrsnih talijanskih specijaliteta poput *pizze*, tjestenine i *tiramisua*; žamorom ulica i glazbom uličnih svirača koji izvode poznate

talijanske pjesme poput *'O sole mio, L'Italiano, Sarà perché ti amo i Volare*; pogledom na raskošnu arhitekturu, izloge i živopisne rimske ulice. Putovanje u Rim stoga nije samo obilazak znamenitosti nego susret s gradom koji vas neprestano podsjeća da vrijeme nije pravocrtno, nego slojevito. Posljednju večer proveli smo zajedno ispred hotela, svirajući, pjevajući i razmjenjujući dojmove i iskustva koja smo ponijeli iz talijanske prijestolnice.

Ono što Rim čini posebnim nije samo njegova povijest nego i način na koji se prošlost u njemu neprestano isprepleće sa suvremenim životom. Skuter prolazi pokraj drevnoga zida, sastanak se dogovara uz baroknu fontanu, a jutarnja kava pije se brzo, s nogu, ali s posebnom pažnjom. Kada se vrati kući, putnik sa sobom ne nosi samo fotografije i videosnimke nego i osjećaj da je, makar nakratko, bio dijelom priče koja još uvijek traje. ■

Više od studentske razmjene

Piše: Ema Bakula

Program Erasmus+ danas je neizostavan dio studentskog života i jedna od prvih asocijacija kada se govori o studiranju u inozemstvu. Iza pojma Erasmus+ krije se više od putovanja i odlaska na drugo sveučilište. Prilika je to za osobni rast, upoznavanje novih kultura, stjecanje novih prijateljstava, akademsko usavršavanje i stvaranje uspomena koje ostaju za cijeli život. Erasmus+ program je Europske unije koji omogućuje mobilnost studenata, profesora i zaposlenika visokih učilišta diljem Europe pružajući im mogućnost studiranja ili stručne prakse uz financijsku potporu i priznavanje odslušanin predmeta na povratku. Obuhvaća razne oblike mobilnosti, od studija i stručnih praksi do zajedničkih projekata i razmjene nastavnika. Glavni je cilj potaknuti međunarodnu suradnju u obrazovanju te mladima omogućiti stjecanje znanja i vještina u drugačijem akademskom i kulturnom okruženju, ali i povećati samostalnost i zapošljivost sudionika.

Neprocjenjivo životno iskustvo

Hrvatsko katoličko sveučilište aktivno sudjeluje u Erasmus+ programu te studentima nudi mogućnost odlaska na brojna europska sveučilišta s kojima ima sklopljene međuinstitucijske sporazume. Time svojim studentima otvara mogućnost da provedu dio studija u inozemstvu, dok istovremeno prima

studente drugih država. Mobilnosti se mogu ostvariti u državama članicama Europske unije i drugih partnerskih država uključenih u Erasmus+ program kao što su Norveška, Island, Lihtenštajn, Srbija, Sjeverna Makedonija i Turska, ovisno o vrsti sporazuma.

Studentima Erasmus+ donosi i neprocjenjivo životno iskustvo. Boravak u drugoj zemlji potiče samostalnost, odgovornost i snalažljivost, a istovremeno pruža priliku za upoznavanje novih ljudi i kultura. Studenti razvijaju jezične vještine, uče funkcionirati u međunarodnom okruženju i često se vraćaju s većim samopouzdanjem i jasnijom slikom o vlastitim mogućnostima i interesima. Upravo zbog toga Erasmus+ nije samo akademska razmjena, već i važan iskorak u osobnom razvoju mladih ljudi.

Erasmus Day i na HKS-u

Važnu ulogu u promociji Erasmus+ programa imaju i događanja poput Erasmus dana (*Erasmus Day*), koji se održava i na našem Sveučilištu. Takvi susreti pružaju studentima priliku da iz prve ruke čuju iskustva svojih kolega koji su već sudjelovali u razmjeni, postave pitanja i uklone even-

» **Sudjelovanje u programu Erasmus+ donosi korist kako za pojedinca, tako i za cijelu akademsku zajednicu.**

tualne predrasude i strahove. Cilj je pokazati da Erasmus+ nije nedostižan ili rezerviran samo za određene studente, nego realna i ostvariva prilika za mnoge.

Sudjelovanje u programu Erasmus+ donosi korist kako za pojedinca, tako i za cijelu akademsku zajednicu. Studentima otvara vrata novim znanjima i iskustvima, dok Sveučilištu omogućuje jačanje međunarodne suradnje i razmjenu ideja s partnerskim institucijama. Ovakvi programi studiranja u inozemstvu pružaju mogućnost studentima da upoznaju novu sredinu, upoznaju različite oblike obrazovanja, razvijaju jezične vještine i povećaju svoju prilagodljivost u međunarodnom kontekstu. Ovakva iskustva mladima omogućavaju veću samostalnost i stjecanje samopouzdanja, što im uvelike može pomoći i nakon završetka studija.

Svijet iz drugačije perspektive

Sveučilišni nastavnici redovito potiču svoje studente na Erasmus+ opisujući ga kao jedno od boljih iskustava akademskog života. To je prilika studentima da izađu iz vlastite zone komfora, upoznaju svijet iz drugačije perspektive i obogate svoje studentske dane iskustvom koje nadilazi predavaonice. Upravo zato vrijedi razmotriti ovu mogućnost i napraviti korak prema jednom nezaboravnom poglavlju studentskog života. Ponekad je, naime, dovoljan samo jedan semestar u drugoj zemlji da studiranje dobije potpuno novu dimenziju. ■

FOTO: Mapić

Moj Erasmus u Zagrebu: avanture, iznenađenja i otkrića

Piše: Léonie Eme

Centre Universitaire Catholique de Bourgogne, Dijon, Francuska

Svi me zovu Sunny Léonie. Optimistična, znatiželjna i uvijek spremna za avanturu, dugo sam sanjala o Erasmus iskustvu: putovanju sama, upoznavanju ljudi iz različitih kultura i otkrivanju života izvan Francuske. Ovaj semestar u Zagrebu pokazao se kao mnogo više od običnog studiranja u inozemstvu; to je putovanje koje me izaziva, uzbuđuje i svaki dan uči nečemu novom.

Zašto Hrvatska?

Željela sam istražiti istočnu Europu, bolje razumjeti povijest bivše Jugoslavije i vidjeti kako se ta politička i kulturna pitanja doživljavaju danas. Zagreb, grad bogate baštine i kulture, činio se kao izvrstan izbor. Kao studentica komunikologije i buduća istraživačka novinarka ovaj Erasmus pružio mi je priliku da spojim akademsko znanje sa stvarnim životnim iskustvima. Osim toga, svako predavanje djeluje poput prozora u lokalne perspektive i suvremeno hrvatsko društvo.

Život na svojim nogama

Imati 20 godina i biti daleko od doma pravi je ubrzani tečaj samostalnosti.

» Ovo Erasmus iskustvo naučilo me mnogo više nego što bih ikada mogla naučiti u predavaonici.

Kupovina namirnica, kuhanje vlastitih obroka, plaćanje računa i snalaženje u javnom prijevozu sada su dio moje svakodnevice. Te male odgovornosti tjeraju me iz zone komfora. Navikla sam živjeti pod roditeljskim krovom, a ove sam se godine napokon osamostalila – i to je zaista oslobađajuće. Ipak, život ovdje nije samo neovisnost. Riječ je i o pauzama za kavu s kolegama, šetnjama popločanim ulicama, otkrivanju skrivenih dvorišta i polaganom osjećaju da mi grad postaje poznat.

Kulturološki šok i simpatična iznenađenja

U početku se stanovnici Zagreba mogu činiti suzdržanima: malo osmijeha i malo spontanijih pozdrava. To me u početku zbunjivalo – pravi sudar kultura. Navikla sam biti srdačna prema svima pa mi se taj aspekt manje svidio. Kao Erasmus studentica morala sam promijeniti svakodnevne navike: paziti na potrošnju mobilnih podataka, razumjeti vozne redove tramvaja, naučiti nekoliko hrvatskih riječi iz pristojnosti... Sve to zahtijeva prilagodbu. Također, zanimljivo mi je vidjeti koliko je Hrvatska katolička zemlja u usporedbi s Francuskom. Lijepo je promatrati zemlju tako snažno povezanu vjerom; često sam susretala časne sestre na ulicama, što kod nas gotovo nikada nije slučaj.

Neke kulturne razlike često se pretvore u humoristične situacije. Jednog jutra, dok sam u prepunom kafiću pokušavala naručiti običnu kavu, slučajno sam zatražila kolač. Pet minuta kasnije smijala sam se s konobarom zbog svog neočekivanog „novog doručka“. Takvi trenuci čine prilagodbu nezaboravnom i zabavnim.

Svakodnevni život i male radosti

Svakodnevnica u Zagrebu spoj je poznatog i iznenađujućeg. Pekarnice na svakom uglu, kafići koji pozivaju na usporavanje i povoljna ulična hrana – 2,50 € za komad kebab-pizze brzo postane rutina. Volim šetati Maksimirom, uživati u toplom bureku ili ispijati *macchiato* promatrajući tramvaje kako klize povijesnim središtem grada. U adventu Zagreb postaje posebno čaroban, s blagdanskim svjetlima, božićnim sajmovima i tramvajima ukrašenima poput pokretnih ukrasa.

Istraživanje izvan grada

Položaj Hrvatske čini vikend-putovanja neodoljivima. Do sada sam posjetila Budimpeštu, Trst, Ljubljanu i Plitvička jezera s tirkiznim vodama i slapovima koji djeluju gotovo nestvarno. Sljedeća na mom popisu je Dalmacija, i to gradovi Split, Zadar i Dubrovnik. Oni obećavaju još više povijesti, prekrasnih krajolika i nezaboravnih uspomena.

Naučene lekcije i stvorene uspomene

Ovo Erasmus iskustvo naučilo me mnogo više nego što bih ikada mogla naučiti u predavaonici. Život u Zagrebu potaknuo me da postanem samostalnija, prilagodljivija i pažljivija prema svojoj okolini. Promatranje novog društva, slušanje različitih perspektiva i snalaženje u svakodnevnim situacijama ojačali su vještine koje ću ponijeti sa sobom u buduću karijeru novinarka, znatiželjne prema svijetu koji je okružuje. Ono što je započelo kao semestar u inozemstvu postupno je poraslo u iskustvo koje me oblikovalo – i osobno i profesionalno. ■

Erasmus u Rimu, jedna od najljepših studentskih uspomena

Erasmus+ veliko je životno iskustvo koje te nauči samostalnosti i prilagodbi

Razgovarala: Donata Lednicki

Studentice druge godine prijediplomskog studija komunikologije na Hrvatskom katoličkom sveučilištu, Paola Preprotić iz Zagreba i Dorijana Tkalec iz Bokšića pokraj Vukovara, provele su zimski semestar na Erasmus+ razmjeni na LUMSA University u Rimu. Od rujna 2025. do veljače 2026. živjele su u talijanskoj metropoli i upoznale svakodnevicu studentskog života izvan Hrvatske.

Kako su izgledali prvi dani nakon dolaska u Rim?

PAOLA: Prvih deset dana nismo imale predavanja pa smo to vrijeme iskoristile za upoznavanje grada i snalaženje s prijevozom do fakulteta. LUMSA ima više zgrada, slično kao i naše sveučilište, pa nam je trebalo vremena da se snađemo. Imale smo sreće jer smo još u Zagrebu upoznale studenticu iz Rima koja nam je puno pomogla oko aplikacija, fakulteta i upoznavanja drugih studenata.

Je li vam bilo teško prilagoditi se novom životu?

PAOLA: Najveći izazov nam je definitivno bio jezik jer ni jedna ne govori talijanski. Naučile smo osnovne fraze za svakodnevne situacije, ali većinom smo komunicirale na engleskom s drugim Erasmus+ studentima i cimericama. Na kraju smo se dobro snašle i brzo prilagodile.

Što vas je najviše iznenadilo u Rimu?

DORIJANA: Prije svega veličina grada i gužve. Rim je puno veći nego što smo očekivale. Iznenadilo nas je i to što grad nije posebno studentski orijentiran. Nema studentskih menzi kao kod nas, a cijene hrane i stanova dosta su visoke. Tek smo tada shvatile koliko je studiranje u Zagrebu

bu pristupačno uz sve popuste i pogodnosti. Također, zanimljivo nam je bilo koliko je drukčija kultura ispijanja kave. Kod nas je normalno sjediti satima u kafiću, dok Talijani uglavnom popiju *espresso* na šanku i odmah nastave dalje.

Kako ste pronašle smještaj?

DORIJANA: Smještaj smo počele tražiti nekoliko mjeseci unaprijed. Agencije su bile preskupe pa smo na kraju preko poznanstava pronašle stan u mirnom i sigurnom kvartu, udaljenom oko sat vremena od fakulteta. Živjele smo s još dvije cimerice u četverosobnom stanu, ali bez dnevnog boravka, tako da prostor nije bio velik.

Kako su izgledala predavanja i ispiti?

PAOLA: Predavanja za Erasmus+ studente bila su na engleskom jeziku, a fakultet funkcionira nešto drugačije nego kod nas. Nema kolokvija – prolaz se ostvaruje isključivo na završnom ispitu na nekom od ispitnih rokova. Profesori su bili pristupačni i često su izlazili studentima ususret. Imale smo i *online* prijenos predavanja, što nam je puno značilo kada nismo mogle doći uživo. Najvažnije je da su nam svi položeni kolegiji i ECTS bodovi priznati nakon povratka u Hrvatsku tako da nismo morale ništa dodatno nadoknađivati.

Biste li preporučile Erasmus+ drugim studentima?

DORIJANA: Definitivno. Erasmus+ veliko je životno iskustvo koje te nauči samostalnosti i prilagodbi. Upoznaš ljude iz različitih država, otkriješ puno toga o sebi i postaneš sigurniji i hrabriji za buduće izazove. Nama je to ostala jedna od najljepših studentskih uspomena. ■

FOTO: Privatni arhiv

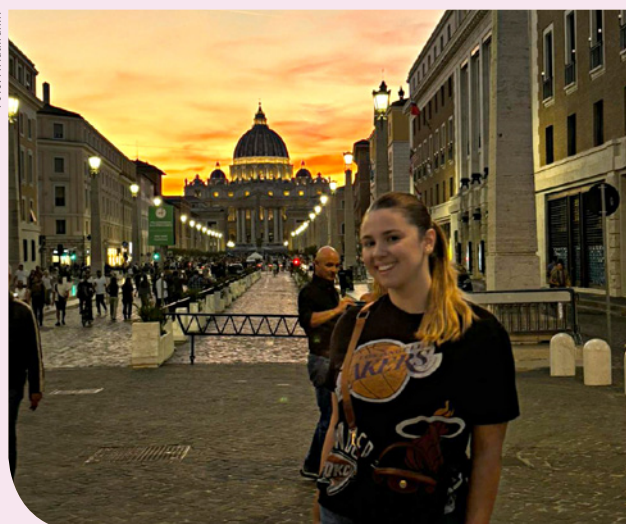

FOTO: Privatni arhiv

FOTO: Privatni arhiv

KAKO RASTUĆI TROŠKOVI MIJENJAJU
SVAKODNEVICU STUDENATA

Nekad bezbrižno, danas skupo: nova realnost studentskog života

Pišu: **Anastazia Brezovački**
i **Helena Šemper**

Studentski život često se zamišlja kao razdoblje slobode, novih prijateljstava i iskustava, no stvarnost mnogih mladih danas izgleda znatno drukčije. Uz predavanja, ispite i društveni život, studenti se svakodnevno suočavaju s još jednim izazovom – financijama. Ono što je nekada bio džeparac za kavu ili povremeni izlazak, danas je budžet koji mora pokriti stanarinu, hranu, prijevoz i sve ostale životne troškove.

Prijelaz iz srednjoškolskog u studentski život naizgled djeluje kao pozitivna životna prekretnica – novo mjesto, novi ljudi i nova iskustva. No, uz nova iskustva dolaze i novi troškovi, često mnogo veći nego što su studenti očekivali. U Hrvatskoj, a posebno u Zagrebu kao najvećem studentskom središtu, rast cijena posljednjih godina značajno je promijenio studentsku svakodnevnicu.

Prema okvirnim procjenama prosječni mjesečni troškovi studenta u Zagrebu kreću se između 530 i 790 eura, uključujući smještaj, prehranu, prijevoz i ostale osnovne potrebe. Taj iznos pritom često ne uključuje svakodnevne troškove poput kave, izlazaka, kulturnih sadržaja ili drugih aktivnosti koje su važan dio studentskog života.

Najveći udar na studentski budžet

Razni su izdaci koje jedan student mora pokriti – od hrane i javnog prijevoza do najma stana ili mjesta u studentskom domu. „Kada sam upisivala fakultet, nisam mislila da će mi najveća briga biti računi, a ne ispiti“, govori studentica Mia koja uz fakultetske obveze pokušava uskladiti i plaćanje režija te najamnine. Njezino iskustvo potvrđuju i gospodarski pokazatelji. Inflacija je tijekom 2025. iznosila oko

3,7 %, dok je početkom 2026. ponovno ubrzala i približila se na 5 %. Posebno su poskupjeli stanovanje i režije, upravo oni troškovi koji najviše opterećuju studentske budžete.

Studentica Dorotea, koja živi u studentskom domu, smatra da je ipak u nešto povoljnijoj situaciji. „Iako su i cijene studentskih domova porasle, dom je i dalje najjeftinija opcija. Ali ni tu nije lako. Sve ostalo je poskupjelo – od hrane do prijevoza.“

Domovi tako i dalje predstavljaju najpristupačniji oblik smještaja, no mjesta nema dovoljno za sve pa mnogi studenti nemaju drugog izbora osim skupog privatnog najma.

Osim stanarine i režija studenti svakodnevno izdvajaju novac za brojne manje troškove koji se na kraju mjeseca pretvaraju u značajan iznos. Iako ih često smatramo luksuzom, odlazak na kavu ili ručak ponekad je neizbježan, osobito kada između predavanja postoji nekoliko sati pauze. Mnogim studentima jednostavnije je ostati u blizini fakulteta nego se vraćati kući.

Kava u kafiću danas stoji oko dva do dva i pol eura, dodatno piće još toliko, dok obrok u restoranu nerijetko

prelazi osam do dvanaest eura. Vrlo lako se dogodi da student tijekom jednog dana potroši iznos koji zaradi za nekoliko sati rada na minimalnoj studentskoj satnici. Tu su i ostali redoviti izdaci – higijenske potrepštine, pretplata za mobitel, knjige, skripte, članarine u knjižnicama ili ulaznice za kulturna događanja. Iako muzeji, kina i kazališta često nude studentske popuste, i ti troškovi predstavljaju dodatno opterećenje za studentski budžet.

Studentski posao kao nužnost

Kako bi pokrili sve veće troškove, velik broj studenata radi tijekom studija. Rad preko Studentskog servisa omogućuje fleksibilnije zapošljavanje, a minimalna studentska satnica posljednjih godina raste. U 2025. iznosila je 6,06 eura po satu, dok je od početka 2026. povećana za dodatnih 50 centi, uz više neoporezive limite.

Na prvi pogled čini se da student koji radi dvadesetak sati tjedno može ostvariti solidan prihod. Međutim, praksa pokazuje drukčiju sliku. Poslovi u ugostiteljstvu, trgovini ili administraciji najčešće su plaćeni između četiri i sedam eura po satu, što mnogim studentima donosi između 300 i 600 eura mjesečno – često nedovoljno za pokrivanje svih životnih troškova.

Studentski posao pritom nije jedini izazov. „Na mom poslu plaće stalno kasne, a teško se snalaziti sa svim životnim troškovima ako se to događa. Često moram moliti roditelje da mi pošalju novce ili jednostavno režem neke troškove“, govori studentica Jeronima. Financijska snalažljivost tako je postala jedna od najvažnijih studentskih vještina.

Nisu svi studenti u istoj situaciji

Studentsko iskustvo uvelike ovisi o tome odakle student dolazi i gdje živi tijekom studija. Studenti koji studiraju u rodnom gradu uglavnom imaju manje troškove jer ne plaćaju najam stana ili doma. Oni koji dolaze iz drugih dijelova Hrvatske, uz smještaj, moraju financirati i prijevoz te brojne dodatne troškove. Nije jednostavno uskladiti posao i studij, osobito na fakultetima koji zahtijevaju redovitu prisutnost na predavanjima, laboratorijskim vježbama ili seminarima. Mnogi zato rade samo vikendom ili tijekom ljetnih mjeseci, dok drugi pokušavaju balansirati između smjena i fakultetskih obveza tijekom cijele akademske godine. ■

STUDENTSKI RAD: IZMEĐU PRILIKE I NUŽNOSTI PREŽIVLJAVANJA

Kad posao više nije izbor

Pišu: Marija Oroz i Dorijana Tkalec

Nekada simbol samostalnosti i prvih ozbiljnih koraka u svijet odraslih, studentski rad danas sve češće poprima sasvim drugačije značenje – ono nužnosti. Uz sve veće troškove života mnogi studenti više ne rade kako bi si priuštili dodatni luksuz ili stekli prvo radno iskustvo, već kako bi pokrili osnovne životne potrebe. Balansiranje između predavanja, ispita i radnih smjena postalo je svakodnevica velikog broja studenata.

U rano jutro, prije nego što se grad u potpunosti razbudi, Katarina već sjedi za kuhinjskim stolom u svom podstanarskom stanu. Laptop je otvoren, šalica kave na pola prazna, a tablica troškova sve dulja.

Kad je upisivala fakultet, mislila je da će prihod od studentskog posla biti tek džeparac. Danas je situacija potpuno drukčija. Svaki je cent postao nužan i bez posla ne bi mogla pokriti ni osnovne troškove života. Cijene najma, hrane i prijevoza posljednjih su godina osjetno porasle, a studentski standard sve teže prati taj trend. Katarinin najamnina za stan koji dijeli s cimericom danas je skuplja no ikad, dok su i najosnovnije namirnice postale trošak koji se pomno planira.

Rastući troškovi i sve veći pritisak

Kako bi uspjela podmiriti troškove, Katarina radi u kvartovskom kafiću preko studentskog ugovora. Posao joj oduzima između 20 i 25 sati tjedno, ovisno o potrebama poslodavca, što često znači kasne večeri i vikende provedene iza šanka.

„Najteže mi pada to što zapravo nikad nemam slobodnog vremena. Teško je balansirati učenje i rad. Ako ne radim, nemam novca. Ako ne učim, stvaram si još veći problem i onda sve gubi smisao”, priznaje.

Porast troškova života dodatno je pogurao studente prema tržištu rada. Posebno u Zagrebu cijene stanovanja, hrane i prijevoza kontinuirano rastu, dok studentske satnice ne prate isti tempo. Iako minimalna studentska satnica formalno raste, mnogi sma-

FOTO: Magnific

» **Umjesto prilike za stjecanje iskustva i financijsku neovisnost studentski posao za mnoge postaje sredstvo preživljavanja.**

traju da njezina stvarna vrijednost sve više opada.

Kad posao postane problem

Osim financijskog pritiska studenti se često suočavaju i s lošim radnim uvjetima. Kašnjenje isplata, neplaćeni prekovremeni sati i nesigurni uvjeti rada nisu rijetkost. Budući da često nemaju dovoljno iskustva ni mogućnost biranja, prisiljeni su prihvaćati uvjete koje inače ne bi. Takve situacije dodatno otežavaju usklađivanje studija i rada, a mnogi studenti osjećaju kako posao, umjesto da bude pomoć tijekom studiranja, postaje prepreka uspješnom završetku fakulteta.

Ipak, studentski rad ne nosi uvijek samo negativne strane. Za dio stu-

denata on predstavlja priliku za stjecanje iskustva, razvoj radnih navika i prve profesionalne kontakte. Razlika u iskustvima često ovisi o vrsti posla. Dok manji broj studenata uspije pronaći posao povezan sa svojom strukom, većina radi u ugostiteljstvu, trgovini ili administraciji. Takvi poslovi omogućuju zaradu, ali rijetko pridonose razvoju kompetencija koje će studentima koristiti u budućoj karijeri.

Nisu svi studenti u istoj poziciji

Studentski rad također otvara pitanje jednakih mogućnosti. Oni koji imaju financijsku podršku obitelji često rade povremeno ili uopće ne rade, što im ostavlja više vremena za učenje, stručnu praksu i izvanredne aktivnosti. S druge strane, studenti koji sami financiraju studij prisiljeni su kontinuirano raditi kako bi podmirili osnovne troškove. Time nastaje nejednakost koja nadilazi akademske obaveze. Dok jedni imaju priliku u potpunosti se posvetiti obrazovanju, drugi pokušavaju „uhvatiti korak” između smjena, rokova i ispita. ■

Je li kultura studentima luksuz?

Piše: Karla Korečić

Dok medijski naslovi često ponavljaju tezu o „nezainteresiranosti mladih za umjetnost“, puno se rjeđe postavlja jednostavno, ali ključno pitanje – može li si prosječan student uopće priuštiti odlazak u kazalište?

Nakon što podmire stanarinu, režije i osnovne životne troškove, mnogim studentima vrata zagrebačkih kazališta ostaju tek simboličan prizor, a ne stvarna mogućnost. Na prvi pogled zagrebačka kazališna scena djeluje bogato i raznoliko. Repertori su puni, produkcije inovativne, a kulturni kalendar gotovo uvijek ispunjen. Ipak, iza te slike krije se drugačija stvarnost.

Student koji živi od stipendije ili studentskog posla mora dobro razmisliti prije nego izdvoji između 10 i 20 eura za jednu večer u kazalištu. To nije samo cijena ulaznice – to je iznos koji može predstavljati nekoliko dana prehrane u menzi ili značajan dio mjesečnog budžeta.

Interes postoji, prepreka je cijena

Problem dodatno produbljuje dostupnost ulaznica. Najjeftinije karte, često za mjesta s ograničenom vidljivošću, rasprodaju se tjednima unaprijed. Mladi se tako nalaze pred izborom koji ne bi trebao postojati – kultura ili osnovne životne potrebe.

U takvim okolnostima nije riječ o nedostatku interesa, nego o vrlo konkretnoj ekonomskoj barijeri. Sve veći troškovi života znače da kulturni sadržaji, iako važni za osobni razvoj i kvalitetu života, postaju jedna od prvih stavki koje studenti brišu iz svog budžeta.

Sustav ne prati potrebe studenata

Kritike se s razlogom upućuju i institucijama koje bi trebale biti most između mladih i kulture. Projekti poput Kulturnog utorka Sveučilišta u Zagrebu zamišljeni su kako bi studentima približili kazalište i druge kulturne sadržaje, no u praksi često funkcioniraju poput lutrije.

Informacije o besplatnim ulaznicama nerijetko stižu u posljednji trenutak, sustavi za rezervaciju pucaju pod

Foto: Magnific

Predstave koje su obilježile sezonu

Unatoč svemu interes mladih za kazalište nije nestao. Naprotiv, postoji snažna želja za sudjelovanjem u kulturnom životu, što potvrđuje i velik interes za aktualne predstave zagrebačkih kazališta.

Jedan od noviteta u Kazalištu Komedijskog mjuzikla je Radio Dubrava u režiji Krešimira Dolenčića. Prožet hitovima Prljavog kazališta, ovaj prvi „zagrebački“ mjuzikl na pozornicu donosi prepoznatljivu atmosferu gradskoga kvarta, nostalgiju i dirljivu priču o svakodnevici te zajedništvu običnih ljudi.

Ovosezonski repertoar Kazališta Gavella obogaćen je i predstavom *Sigurna kuća* redateljice Anice Tomić. Progovarajući o gorućem društvenom problemu nasilja nad ženama, predstava dokazuje kako kazalište nije samo mjesto zabave, nego i važan prostor za dijalog, propitivanje i društvenu odgovornost.

Veliku pozornost publike privukao je i mjuzikl *Cabaret* koji je nakon izvođenja u Kazalištu Komedijskog zaživio na pozornici novootvorenog HNK2 u režiji Lea Mujića. Iza raskošne scenografije, glazbe i privlačne atmosfere krije se priča o društvu koje se postupno suočava s političkim i moralnim slomom zbog čega predstava ostavlja snažan dojam na publiku.

Kazalište ne smije biti privilegij

Zanimljivo je da ni jedna od ovih predstava nije bila uključena u projekt Kulturni utorak, što ponovno otvara pitanje dostupnosti najtraženijih kulturnih sadržaja studentima. Treba li kazalište biti dostupno mladima unatoč sustavu ili upravo zahvaljujući njemu?

Kazalište ne bi smjelo biti privilegij, nego prostor susreta, dijaloga i razvoja publike. Spušteni zastor danas nije samo scenografski element – on simbolizira prepreku koja mnoge mlade drži izvan gledališta.

Vrijeme je da oni koji oblikuju kulturne politike, ali i same kazališne institucije, prepoznaju taj problem i aktivnije rade na njegovu rješavanju. Jer bez publike koja dolazi, raste i razvija odnos prema umjetnosti, kazališta riskiraju postati tek lijepi, ali tihi spomenici vlastite prošlosti. ■

» Mladi nisu izgubili interes za kazalište – izgubili su mogućnost da u njega redovito odlaze. Između kulture i svakodnevnih troškova često odlučuje stanje na računu.

velikim brojem prijava, a ograničene kvote nestanu u svega nekoliko minuta. Umjesto osjećaja da su kultura i umjetnost dostupni svima, studenti često imaju dojam da se natječu za rijetke prilike.

FOTO: Maresa Vidulic

OSVRT NA POSJET TIFLOLOŠKOM MUZEJU

Putovanje kroz osjetila: kako je to hodati u tuđim cipelama?

Piše: Kaja Gačal

Uzimamo naš vid, a i preostala osjetila, zdravo za gotovo.

Tiflološki muzej je muzej slijepih i slabovidnih osoba. Čim sam ušla u muzej, shvatila sam da tamo pravila igre nisu ista. Ondje osjetila dobivaju novo značenje. Izloženi eksponati nisu samo za gledanje, već su taktilnog karaktera, namijenjeni za istraživanje prstima. Prvi dio muzeja bila je mračna soba. Kustosica nam je rekla da se podijelimo u manje grupe po četiri. Mene je zapalo da budem u skupini koja će prva ući u tu prostoriju. Moram priznati da mi nije bilo svejedno. Dodatno su me preplašile riječi kolegice s više godine koja je netom prije ulaska rekla kako se ona već godinama boji kako bi joj bilo živjeti bez nekog osjetila. Odmah sam izvadila mobitel iz torbe i guglala: „Kako nazivamo strah od gubitka osjetila vida?” Za sve one koji nisu znali, poput mene, odgovor je keratofobija. Na brzinu sam sklonila mobitel te smo se primile za ramena i zajedno ušle u prostoriju.

Mračna soba Tiflološkog muzeja. U ovoj sobi morale smo pomno proučiti svaki predmet, svaku površinu i svaki oblik koji se tamo nalazio. Nakon nekoliko minuta koji su se meni,

u toj zastrašujućoj tami, činili kao cijela vječnost, ponosno sam uzviknula: „Ljudi našla sam prozor!” Cijelo to iskustvo snalaženja u potpunom mraku bilo je fascinantno. Postala sam ovisna o rukama, o dodiru, o pažljivom kretanju kroz prostor. U tom mraku shvatila sam koliko nam vid daje sigurnost i kontrolu u banalnim životnim situacijama, koliko smo izgubljeni i bespomoćni bez njega. Prateći liniju na podu muzeja, stigli smo do sljedeće aktivnosti. Tek smo poslije shvatile da u toj tami nismo uspjele prepoznati ni polovicu muzejskog postava.

Velika sposobnost prilagodbe

Postav o Vinku Beku, čovjeku na čijoj se viziji i predanosti temelji sam muzej. Gledali smo film o Bekovu životu i djelovanju. Taj me dio posjeta pod-

» **Kao što gluhe osobe razvijaju veću osjetljivost na vizualne znakove i vibracije, tako se i slijepe osobe u svakodnevnom životu u većoj mjeri oslanjaju na druga osjetila.**

sjetio na video o gluhim i nagluhim osobama koji smo gledali na seminaru iz Uvoda u komunikologiju. Kao što gluhe osobe razvijaju veću osjetljivost na vizualne znakove i vibracije, tako se i slijepe osobe u svakodnevnom životu u većoj mjeri oslanjaju na druga osjetila. Obje skupine pokazuju koliko je velika sposobnost čovjeka da se prilagodi okolnostima i razvije drukčije načine opažanja i komunikacije. To me potaknulo na razmišljanje o komunikaciji u širem smislu: ona se ne svodi samo na govor, nego obuhvaća čitav spektar osjetilnih iskustava.

Stojim kraj stola i nestrpljivo čekam svoj red da pokušam pisati Brailleovim pismom. Radionica pisanja Brailleovim pismom bila je posebno iskustvo i moj najdraži dio ove terenske nastave. Pokušala sam svladati taj složeni sustav točkica koji slijepim osobama omogućuje čitanje i pisanje te pristup informacijama i znanju. Moji pokušaji pisanja brajicom bili su nespreni i neuredni, ali ipak sam uspjela napisati svoje ime i kratku poruku svojim bližnjima. Upravo me ta vlastita nesprenost potaknula da još više cijenim vještinu i preciznost potrebne za čitanje i pisanje brajicom te bolje razumijem neke od izazova s kojima se slijepe i slabovidne osobe svakodnevno susreću. ■

FOTO: ICK

FOTO: ICK

FOTO: ICK

FOLKLORNI ANSAMBL „IVAN GORAN KOVAČIĆ“ I HKS

Suradnja koja se vidi i čuje

Pišu: Karla Korečić i Marta Šprišić

Hodnici sveučilišta najčešće su ispunjeni tišinom učenja, razgovorima studenata i žamorom između predavanja. No svake srijede prostorije našeg Sveučilišta postaju nešto više od akademskog okruženja. Postaju mjesto ritma, pjesme i tradicije. Upravo ovdje zagrebački Folklorni ansambl „Ivan Goran Kovačić“ održava svoje pjevačke probe i unosi dašak tradicije na naše Sveučilište.

Promicanje tradicije

Folklorni ansambl „Ivan Goran Kovačić“ osnovan je 1948. kao jedna od prvih skupina istoimenog Studentskog kulturno-umjetničkog društva koje već dugi niz godina promiče tradiciju, pjesmu, ples i zajedništvo. Identitet Folklornog ansambla „Ivan Goran Kovačić“ tijekom desetljeća neraskidivo se isprepleo s identitetom Zagreba, osobito zagrebačke Opatovine, mjesta koje je postalo njegovim simboličnim i stvarnim domom. Od samih početaka Ansambl je ostao vjeran poštovanju narodne svirke, pjesme i plesa. Sustavnim i predanim radom postupno je

izgrađen cjelovit repertoar koreografiranih hrvatskih folklornih plesova, nastao kao plod terenskih istraživanja folklorne baštine diljem Hrvatske.

Danas goranovci izvode pjesme i plesove Zagorja, Prigorja, Posavine, Moslavine, Međimurja, Podravine, Turropolja, Slavonije i Baranje, ali i Istre, Like, Dalmatinske zagore te Dalmacije – uključujući splitske, korčulanske i dubrovačke plesove. Također, repertoar obuhvaća i tradiciju Hrvata izvan domovine, poput bačkih Bunjevaca, mađarskih i gradišćanskih Hrvata.

Posebno bogatstvo Ansambla, kojim se s pravom ponosi, čini zbirka od čak 650 kompleta narodnih nošnji iz svih krajeva Hrvatske. Riječ je dijelom o originalnim, a dijelom o rekonstruiranim nošnjama od kojih se neke procjenjuju kao predmeti muzejske vrijednosti. Ovaj vrijedan fundus rezultat je dugogodišnjeg rada istraživača na terenu, gdje su dijelovi nošnji brižljivo birani i otkupljivani, a zatim kroz generacije goranovaca pažljivo čuvani, održavani i obnavljani.

Danas djeluju pod vodstvom vrsnih folklornih stručnjaka i okupljaju oko osamdeset članova – plesača, pje-

vača i tamburaša, većinom studenata iz svih krajeva Hrvatske. Posebnost Ansambla je i istodobno djelovanje triju generacija goranovaca, od dječje do veteranske sekcije, čime se osigurava kontinuitet i prenošenje znanja i ljubavi prema folkloru.

HKS i goranovci

Mia Franceković, studentica diplomskog studija komunikologije i ujedno članica Folklornog ansambla „Ivan Goran Kovačić“ objasnila nam je kako je došlo do suradnje našeg Sveučilišta i goranovaca. Naime, prostori Ansambla na Opatovini nakon razornog potresa 2020. nisu više bili sigurni te su goranovci trebali potražiti novo mjesto za održavanje svojih proba. S obzirom na to da su cijene najma prostora u Zagrebu izrazito visoke, naša studentica Mia došla je na ideju da bi prostorije Sveučilišta mogle postati novi dom goranovaca. U dogovoru s rektorom Tanjićem u listopadu 2024. Hrvatsko katoličko sveučilište postalo je novo mjesto okupljanja goranovaca koji nam zauzvrat svaku svečanost obogate predivnim glazbenim programom. Mia ističe kako je uglav-

FOTO: Luka Smuk / HKS

FOTO: Marea Vidalić

nom riječ o pjevanju himne Republike Hrvatske na početku određenih događanja i akademske himne *Gaudeamus igitur* na kraju događanja te nekoliko drugih pjesama tijekom programa, ovisno o dogovoru s organizatorima.

Mia Franceković svoju priču započela je 2006. u Folklornom ansamblu „Mladost“ u njezinu rodnom Samoboru. Dolaskom na studij u Zagreb postaje članicom goranovaca, ekipe uvijek spremne za pjesmu, ples, rad i zabavu. Članstvo za njih ne predstavlja samo ples i pjesmu, već snagu zajedništva, ljubav, prijateljstvo, očuvanje tradicije i smijeh.

Prisjetila se i mnogih putovanja sa članovima zbora na kojima plesači i tamburaši i iza scene postaju pravi tim, od kojih je izdvojila ono nedavno na Madeiru. Zajednička putovanja za goranovce su od posebne važnosti jer upravo su ona kruna njihova rada i truda, a ponajviše prijateljstva. Na turnejama diljem svijeta Ansambl predstavlja hrvatsku kulturu i tradiciju, a njegovi članovi dobivaju priliku upoznati znamenitosti i značajke drugih država i kultura, ali i ponosno nositi hrvatsko tradicijsko ruho u toplini zajedništva.

Goranovci iza kulisa

Zanimalo nas je i kako izgleda ekipa Ansambla te što ih to čini tako složnima. Kao glavni razlog Mia ističe dob-

nu bliskost većine članova koje vežu zajedničke teme, poznanstva i ljubav prema plesu i sviranju. Većina članova studenti su u Zagrebu koji svoje slobodno vrijeme provode njegujući tradiciju naših predaka kroz ples i pjesmu. Također, željeli smo saznati kako izgleda jedan nastup goranovaca iza kulisa. Mia nam je prepričala kako su već uigrana ekipa te da sve uvijek prođe bez većih poteškoća. Djevojke si međusobno pomažu u izradi frizura i oblačenju nošnji, iako sve se trude da što više odrade same kako bi sam proces spremanja za nastup bio brži. Za pripremu nošnje, frizure i šminke prije nastupa Miji je potrebno otprilike sat i trideset minuta, ali vrijeme varira ovisno o težini frizure koju mora napraviti. Iako za prvu pripremu ima

» **Od samih početaka Ansambl je ostao vjeran poštovanju narodne svirke, pjesme i plesa. Hrvatsko katoličko sveučilište postalo je novo mjesto okupljanja članova zbora koji nam zauzvrat svaku svečanost obogate predivnim glazbenim programom.**

FOTO: IGA

vremena, ističe kako često na koncertu imaju najviše deset minuta između koreografija kako bi se pripremile za onu iduću. Oblačenje nošnji složeniji je proces od jutarnjeg oblačenja za odlazak na studij, pa je u brzini presvlačenja timski rad i podrška ključna stvar. Svaka se nošnja sastoji od više dijelova: podsuknje, oglavlja, nakita, košulje, rubače, dokoljenki, čizmica itd.

Mladost, zabava i originalnost

Kako i ostali članovi navode, u pozitivnoj i obiteljskoj atmosferi ništa im ne predstavlja problem. Mladost, zabava i originalnost tri su riječi kojima bi se goranovci opisali jer, kako ističe Sara Brajdić, plesačica u ansamblu i studentica Građevinskog fakulteta u Zagrebu, njihov je repertoar malo drugačiji od onoga što se uobičajeno nudi u Zagrebu i šire, ali ne samo što se plesnog izričaja tiče, već i raznih projekata koje provode i na svojim društvenim mrežama. Turopoljski spominki najizvođenija je koreografija koja zbog atraktivnosti nošnji i izvedbe plijeni pažnju publike širom svijeta. Iako joj je teško izdvojiti jednu najdražu koreografiju, Mia nam je otkrila da najviše uživa plešući plesove kontinentalne Hrvatske, primjerice Međimurja, Slavonije i Baranje. Razlog tomu je njena naklonost ka „živahnim“ koreografijama koje natjeraju i one koji ne plešu na pokoji korak. ■

MARATONSKO GLEDANJE SERIJA

A što vi *bingate*?

Piše: Jakov Aljinović

Petak je navečer, nemate planova za izlazak, doma ležite na kauču i razmišljate: Baš bih si mogao/la upaliti Netflix i započeti neku novu seriju. Nakon mukotrpnog traženja i listanja napokon pronađete nešto što bi vam se moglo svidjeti i počnete s gledanjem. Ne osvrnuvši se, nakon nekog vremena pogledate na sat, a kad ono, obje kazaljke nalaze se na desnoj strani lica sata. Zatim pogledate broj epizode i shvatite da je prva sezona odavno završila. Imajte na umu da je u vašoj glavi prošlo svega sat ili dva, a velika cjelina serije već je odgledana.

U današnje doba digitalnih tehnologija filmovi i serije na dohvat su nam ruke, najviše pomoću *streaming* platformi kao što su Netflix, Disney+, HBO Max i ostali zbog kojih je fenomen maratonskog gledanja sve veći.

Sam izraz *binge watching* doslovno preveden s engleskog jezika na hrvatski znači 'prekomjerno gledanje'. No, bolji bi prijevod bio: gledanje u ne-

prekinutom nizu, odnosno maratonsko gledanje više od nekoliko epizoda određene serije zaredom. To se najčešće događa u jednom danu ili jednoj večeri, međutim kod ambicioznijih gledatelja može se i odužiti. Prije svega nekoliko godina obožavatelji određenih serija čekali su tjednima nove epizode dok su u današnje vrijeme većinom sve dostupne odjednom, što nam daje veću mogućnost *binganja*.

Zašto volimo *bingati*?

Postoji mnogo razloga zašto prakticiramo *binge watching*, a jedan je od

» Psiholozi upozoravaju na fenomen tzv. „emocionalne ovisnosti” o serijama u kojem gledatelj koristi sadržaj kao bijeg od stvarnih problema ili emocija.

najčešćih nestrpljivost. Taj razlog osobito je prisutan kada se radi o potpuno novim serijama ili novim sezonama. Ljudi žele što prije saznati što će se dalje dogoditi, a pogotovo ako epizoda završava *cliffhangerom*, odnosno napetim završetkom koji gledatelje ostavlja u neizvjesnosti. Osim toga, još su neki bitni razlozi *binganja* bijeg od stvarnosti, povezanost u društvu, oslobođanje od stresa ili jednostavno opuštanje nakon napornog dana.

Ima i nekoliko minusa

Iako gledanje omiljenih serija može pružiti osjećaj ugođe i bijega od stresa, treba razmotriti i nekoliko negativnih posljedica *binganja*. Pretjerano gledanje sadržaja može dovesti do osjećaja izoliranosti, kroničnog umora, pa čak i tjeskobe. Istraživanja pokazuju da osobe koje redovito prakticiraju *binge watching* imaju veću vjerojatnost za simptome depresije i anksioznosti.

Također, psiholozi upozoravaju na fenomen tzv. „emocionalne ovisnosti” o serijama u kojem gledatelj koristi sadržaj kao bijeg od stvarnih problema ili emocija. Takvo ponašanje može dovesti do povlačenja iz društvenih odnosa i smanjenja interesa za aktivnosti u stvarnom životu. ■

FOTO: Magnific

Generacija povezanih koja se osjeća sama

Piše: Lucija Horvacki

Oduvijek smo slušali kako je studiranje najljepši dio života te kako ga treba maksimalno iskoristiti. Na prvu izgleda kao u holivudskim filmovima – djevojka ili momak iz malog grada sele se u veliki kako bi studirali i dobili more iskustava i uspomena. Slijedi upoznavanje grada, useljenje u dom ili stan, upoznavanje s kolegama i prvi osjećaji one slobode koju samo student ima, pogotovo brućoš. Što se, međutim, dogodi kada prođu brućošijade, naučimo se snalaziti s tramvajima i prvi put shvatimo da zaista sad jesmo daleko od svega što nam je prije bilo toliko poznato? Usamljenost. Tema je to o kojoj se premalo govori, a dio je svakodnevnice mnogih mladih, naročito onih koji su se zbog studija odvojili od obitelji i kruga prijatelja.

Razdoblje prijelaza

Dolazak na fakultet za mnoge brućoš predstavlja veliku životnu promjenu. Novi grad, novi ljudi i potpuno drugačiji način života mogu biti uzbudljivi, ali i vrlo stresni i umarajući. Mnogi od nas prvi put žive daleko od obitelji i prijatelja zbog čega se lako javi osjećaj usamljenosti.

Posebno je teško tijekom prvih mjeseci studija kada se prilagođavamo novim obvezama i istovremeno pronalazimo svoje mjesto među vršnjacima. Iako često izgleda kao da se svi oko nas brzo uklapaju, velik broj studenata prolazi kroz jednake osjećaje nepripadanja i izolacije. Uz društvene promjene fakultet sa sobom nosi i znatno veću odgovornost: sada moramo samostalno organizirati vrijeme, pratiti rokove i nositi se s akademskim pritiskom, što dodatno otežava prilagodbu.

Jedan od glavnih razloga koji mogu otežati upoznavanje i druženje te povećati količinu stresa jesu, naravno, naše obveze na studiju. Pogotovo na prvoj

FOTO: Magnific

» **Usamljenost na studiju nije rijetkost ni znak slabosti, nego iskustvo kroz koje prolazi velik broj mladih ljudi.**

godini kada se još uvijek pokušavamo priviknuti na potpuno nov način života i rada. Studentske obveze, pisanje seminara te učenje za prve kolokvije i ispite često ostavljaju vrlo malo vremena za odmor, a kamoli za razvijanje novih prijateljstava i kvalitetnih odnosa.

Često na prvoj godini osjećamo da moramo odmah biti uspješni i organizirani, što dodatno pojačava stres i osjećaj izolacije. Upravo se zbog toga mnogi od nas znaju prepustiti vlastitoj rutini – odlasku na fakultet, učenju i povratku kući – bez stvarnog osjećaja povezanosti s ljudima oko sebe.

Društvene mreže i usporedba

Zanimljiv paradoks modernog studentskog života predstavljaju društvene mreže. Na prvi pogled one djeluju kao odlična prilika za sklapanje novih prijateljstava i održavanje kontakta s ljudima, no često imaju potpuno suprotan učinak. Umjesto stvarnog povezivanja društvene mreže nerijetko postaju prostor uspoređivanja vlastitog života s tuđim.

Svakodnevno gledamo fotografije izlazaka, druženja, putovanja i na izgled savršenog studentskog života drugih ljudi. Dok mi sjedimo u sobi i

pokušavamo završiti seminar ili učiti za kolokvij, lako je steći dojam da svi drugi žive ispunjenije, zabavnije i društveno bogatije od nas. Upravo to uspoređivanje često dodatno produbljuje usamljenost i nesigurnost.

Posebnu nam muku izaziva takozvani FOMO (engl. *fear of missing out*), odnosno strah od propuštanja. Osjećamo pritisak da stalno negdje trebamo biti, nešto doživljavati i sudjelovati u svakom druženju kako ne bismo ostali po strani. No stvarnost je često drukčija od onoga što vidimo na ekranima – društvene mreže prikazuju samo najljepše trenutke, dok osjećaji nesigurnosti, stresa i samoće uglavnom ostaju skriveni.

Kako si pomoći?

Usamljenost nije isto što i biti sam. Problem nastaje kada osjećaj izolacije postane dugotrajan i počne utjecati na mentalno zdravlje, motivaciju i samopouzdanje. Katkad naša usamljenost proizlazi iz previsokih očekivanja i uspoređivanja s drugima. Promjena stava i pogleda može nam puno pomoći. Korisno je uključiti se u nove aktivnosti, probijati zonu komfora i pričati ljudima te dati vremena za izgradnju kvalitetnih odnosa. Ponekad nam nije loše ni zastati i koristiti te trenutke samoće za vlastitu izgradnju.

Usamljenost na studiju nije rijetkost niti znak slabosti, nego iskustvo kroz koje prolazi velik broj mladih ljudi. Možda upravo zato o njoj treba govoriti glasnije – jer ponekad je dovoljno čuti da nisi jedini koji se tako osjeća. ■

FOTO: Magific

Predrasude o studentima HKS-a

Identitet studenata na HKS-u jednako je slojevit kao i na drugim fakultetima.

Piše: Luna Katušin

Kada se u razgovoru među studentima drugih sveučilišta spomene Hrvatsko katoličko sveučilište, reakcije su rijetko neutralne. Unatoč tome što HKS godinama niže znanstvene uspjehe i modernizira svoje programe, u široj javnosti i dalje dominira slika koja više podsjeća na konzervativni vjerski institut nego na suvremeni akademski prostor. Takvim razmišljanjem stvara se niz predrasuda o Sveučilištu, ali i o studentima koji ondje studiraju.

Najčešći mitovi

Najčešći mit koji studenti HKS-a mogu čuti jest o tome da studiraju vjeronauk. Drugi često ne razlikuju KBF (Katolički bogoslovni fakultet) i HKS. Misle da ovdje studiramo teologiju, a zapravo studiramo, primjerice, povijest ili komunikologiju. Mnogi vjeru-

ju da početak svakoga kolokvija započinje kolektivnom molitvom, da su hodnici i predavaonice pune vjerskih simbola, da Sveučilište ima miris po tamjanu te da su svi profesori zapravo svećenici.

Pa ipak, u stvarnosti nije tako. Sveučilište, osim što je moderno i vrlo dobro opremljeno, izgleda slično drugim fakultetima u Hrvatskoj. Studenti nemaju uniforme, kako mnogi misle, već se odijevaju svojevolumno kao bilo gdje drugdje, sukladno akademskome bontonu.

Posebno smiješna, ali nevjerojatno česta zablude vezana je uz studij sestrinstva. U razmišljanju onih koji

»» Dok studenti sestrinstva u suvremenim kabinetima vježbaju reanimaciju i vađenje krvi, okolina ih ponekad promatra kao da se pripremaju za polaganje zavjeta.

HKS promatraju s distance te nemaju ili imaju vrlo malo znanja o njemu, nekadašnji naziv „Odjel za sestrinstvo“ povezuju sa samostanskim redom, tj. redovnicama. Ta česta zabuna, u kojoj se zvanje medicinske sestre miješa s redovničkim zvanjem samo zbog prefiksa „katoličko“, možda najbolje oslikava razinu predrasuda. Dok studenti sestrinstva u suvremenim kabinetima vježbaju reanimaciju i vađenje krvi, okolina ih ponekad promatra kao da se pripremaju za polaganje zavjeta, a ne za rad u bolnicama i zdravstvenim ustanovama.

Platforma za razmjenu mišljenja

Nadalje, vrlo česta predrasuda jest da su studenti HKS-a uskog i jednakog razmišljanja. No, to je daleko od istine. Na studiju profesori potiču studente na prihvaćanje različitosti i razmišljanje „izvan okvira“. Na predavanjima se često debatira o određenim temama te se otvoreno analiziraju različiti društveni, politički i etički stavovi. Studenti dolaze iz različitih sredina i imaju različite svjetonazore, a sveučilište služi kao platforma za razmjenu argumentiranih mišljenja.

Ono što mnogi zaboravljaju jest da je identitet studenata na HKS-u jednako slojevit kao i na drugim fakultetima. Među njima, naravno, ima onih koji vjeru žive aktivno, ali i onih koji su neki od studija upisali zbog izvrsnosti programa i kvalitete profesora. ■

FOTO: Magnific

DOLAZAK NA STUDIJ IZ MANJIH MJESTA U GLAVNI GRAD HRVATSKE

Zagreb kao nova adresa

Piše: Marieta Bokšić

Dolazak na studij u Zagreb za mnoge mlade ljude prvi je veliki iskorak u samostalni život. Iako se radi o gradu unutar iste države, preseljenje iz manjeg mjesta ili drugog grada u glavni grad često donosi niz promjena koje nadilaze samu promjenu adrese. Zagreb za studente iz drugih krajeva Hrvatske postaje prostor novih prilika, ali i novih izazova – mjesto u kojem se istovremeno raste, snalazi, gubi i ponovno pronalazi.

Prvi koraci u velikom gradu

Za studente koji dolaze iz manjih sredina Zagreb se u početku može činiti golemim i pomalo kaotičnim. Promet, gužve, brzina života i stalna užurbanost često su prvi „šok“. Dok su kod kuće sve važne lokacije bile na nekoliko minuta hoda, u Zagrebu se brzo uči važnost tramvajskih linija, presjedanja i planiranja vremena.

Pronalaženje smještaja dodatni je izvor stresa. Studentski domovi, privatni stanovi, cimeri koje dotad nismo poznavali; sve to zahtijeva prilagodbu i kompromis. Mnogi se prvi put susreću s plaćanjem režija, kuhanjem, pranjem rublja i organizacijom svakodnevice bez oslanjanja na obitelj. Iako to zna biti naporno, upravo ti mali (a zapravo veliki) izazovi često su ključni u procesu samačkog života.

Iako Zagreb dijeli isti jezik i kulturni okvir s ostatkom Hrvatske, razlike su itekako primjetne. Tempo života u glavnom gradu znatno je brži, a ljudi često djeluju zatvorenije i distancirani-

je nego u manjim sredinama. Dok su u rodnom gradu susreti na ulici gotovo neizbježni, u Zagrebu se treba naviknuti na anonimnost.

Neobično može biti i to što se prijateljstva često grade sporije. Studenti se susreću s velikim brojem ljudi, ali istovremeno se mogu osjećati usamljenije nego ikad prije. S druge strane, Zagreb nudi raznolikost: različite interese, stilove života i prilike koje u manjim sredinama često ne postoje. Za mnoge je to oslobađajuće iskustvo u kojem napokon mogu biti ono što jesu, bez straha od osude.

Studiranje u Zagrebu često nosi i veća akademska očekivanja. Fakulteti su zahtjevniji, konkurencija je veća, a prisutna je i odgovornost prema roditeljima, ali i prema samima sebi. Uz akademske obveze, studenti iz drugih gradova moraju balansirati i financijske brige, što od njih često zahtijeva rad na studentskim poslovima. Ipak, upravo ta kombinacija izazova razvija otpornost i snalažljivost: uči se upravljati vremenom, novcem i vlastitim granicama. Tako Zagreb, sa svim svojim

» **Studiranje u Zagrebu za studente iz drugih gradova nije samo obrazovno, nego i životno iskustvo. To je proces prilagodbe, suočavanja sa sobom i učenja kako živjeti izvan okvira poznatog.**

zahtjevima, uz onu akademsku postaje i svojevrsna „škola života“.

Praznici i povratak kući nose posebne emocije. Dolazak u rodni grad često znači povratak poznatim ulicama, obiteljskim ritualima i osjećaju sigurnosti. Nakon užurbanosti Zagreba mir u obiteljskom domu djeluje gotovo terapeutski. No, istovremeno se javlja i osjećaj distance – studenti primjećuju da su se promijenili, ali i da se njihova okolina nastavila razvijati bez njih.

Razgovori s prijateljima iz srednje škole ponekad zvuče drugačije jer su se teme promijenile, a zajedničko vrijeme više nije tako spontano kao prije. Taj osjećaj „između dva svijeta“ čest je među studentima: više nisu potpuno „kod kuće“, ali Zagreb još uvijek nije u potpunosti njihov.

Nakon praznika povratak u Zagreb budi pomiješane emocije. S jedne je strane prisutna tuga zbog odlaska od obitelji i doma, a s druge osjećaj povratka u rutinu, obveze i vlastiti, već izgrađeni svijet. Zagreb tada više ne djeluje strano; postaje grad u kojem imamo svoje omiljene kafiće, ulice, ljude i navike. Za mnoge studente taj trenutak označava spoznaju da Zagreb, uza sve svoje mane, postaje drugi dom. Grad koji je u početku bio nepoznat i zatrašujući postupno prerasta u prostor osobnog rasta, neovisnosti i samopouzdanja.

Više od studiranja

Studiranje u Zagrebu za studente iz drugih gradova nije samo obrazovno, nego i životno iskustvo. To je proces prilagodbe, suočavanja sa sobom i učenja kako živjeti izvan okvira poznatog. Izazovi su stvarni, kulturološki šokovi ponekad suptilni, a nostalgija neizbježna, no tako odrastamo i sazrijevamo. ■

FOTO: Iva Gavrić

FOTO: Magnific

Puna je Pula mladih HKS-ovaca

**Pišu: Sara Lorencin
i Erika Vitasović**

Kada se spomenu Pula i Istra, mnogi prvo pomisle na Arenu, rimske spomenike i bogatu antičku baštinu. Iako su upravo ti simboli važan dio identiteta regije, Istra nudi mnogo više od povijesnih znamenitosti. Ovaj poluotok poznat je po prekrasnoj obali, slikovitim gradićima, vrhunskoj gastronomiji, brojnim festivalima i raznolikim mogućnostima za aktivan odmor. Pula, kao najveći istarski grad, uspješno spaja svoju bogatu prošlost sa suvremenim načinom života stvarajući dinamično okruženje koje privlači turiste, studente i mlade iz cijelog svijeta. Iako Pula mnogima predstavlja idealnu kombinaciju povijesti, mora i mediteranskog načina života, studentski put često vodi dalje od rodnog grada. Za brojne Puležane Zagreb postaje novi dom. Kako izgleda život između dva grada te što iz Pule najviše nose sa sobom, ispričale su nam studentice koje su zbog studija svoj dom privremeno zamijenile glavnim gradom. ■

P. S. Želite li doživjeti pravu istarsku gostoljubivost u Zagrebu?

Ako želite iz prve ruke osjetiti atmosferu istarskog studentskog života, vrata Kluba studenata Istre u Ilici 13 uvijek su vam otvorena! Ondje vas očekuje topla dobrodošlica i prepoznatljiv istarski duh!

FOTO: Privatni arhiv

IVA GAVRIĆ

2. godina prijediplomskog studija komunikologije

„Preseljenje u Zagreb u početku mi je bilo teško jer su mi nedostajali obitelj i prijatelji. Ipak, nakon nekog vremena privikla sam se na novu sredinu i studentski život. U Pulu se sada vraćam otprilike jednom mjesečno te, naravno, tijekom praznika. Iz Pule mi najviše nedostaje njezin mirniji ritam života. Naviknuta sam na manji grad s manje gužve, pa mi nedostaje more, ali i moj automobil. Svima koji još nisu posjetili Pulu ili Istru preporučila bih da to svakako učine jer je Istra zaista predivna.“

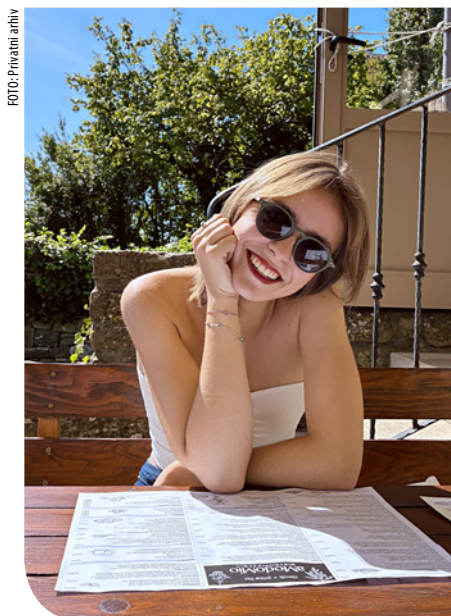
FOTO: Privatni arhiv

KATARINA CRLJENKO

1. godina prijediplomskog studija komunikologije

„Preseljenje u Zagreb na početku mi nije teško palo jer sam se htjela osamostaliti te malo promijeniti način i stil života. Doma ne idem prečesto, za veće blagdane ili ako se dogodi da si mogu spojiti vikend s petkom ili ponedjeljkom, ali ne češće od jednom u mjesec i pol. Iz Pule mi najviše nedostaje more i neki mirniji način života te, naravno, obitelj i uži krug ljudi. Ljudima bih preporučila da obiju cijelu Pulu, pogotovo izvan sezone jer osim Arene ima predivnih skrivenih dijelova poput šetnice na otoku Katarina, starog grada, Lungomare...“

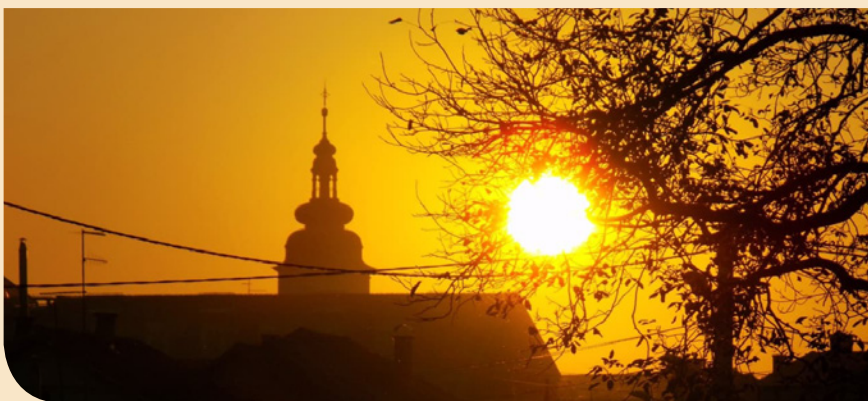

GEA GALLO

1. godina studija prava

„Preseljenje mi u početku nije bilo teško, no nakon nekog vremena počeli su mi nedostajati more, čist zrak i ljepota Pule. Definitivno mi najviše nedostaju more, dvosatno ispijanje kave uz more, domaća hrana i općenito osjećaj 'fjake'. Kući ne idem često zbog fakultetskih obveza, ali kada odem, potpuno se odmorim i obično ostanem malo duže. Nakon studija svakako se planiram vratiti. Odrasla sam u Istri i vezana sam uz njezinu kulturu, tradiciju, hranu i ljude. Istra je u svakom pogledu moj dom. Mislim da je jedna od najljepših hrvatskih županija, osobito zbog svoje prirode i klime, pa bih svakome preporučila da je barem jednom posjeti.“

FOTO: Franka Dobranić

Čakovec je gradić mali, u njemu nam niš' ne fali

Piše: Kaja Gačal

Kad bi me netko pitao mogu li jednom riječju opisati Čakovec, stvarno ne bih mogla. Međutim, mogu pokušati rečenicom koja mi se urezala u pamćenje još u djetinjstvu. Moja je teta uvijek govorila: „Čakovec je gradić mali, u njemu nam niš' ne fali.“ Za mene je Čakovec upravo to. Od trgovina do liječnika, gotovo sve što vam treba nalazi se u središtu grada. Google Maps pokazuje da vam ni iz jednoga dijela Čakovca do centra neće trebati više od 35 minuta. Ovaj gradić na sjeveru Hrvatske sjedište je Međimurske županije, a važno mjesto zauzima i u hrvatskoj povijesti, osobito zahvaljujući obitelji Zrinski koja je ostavila dubok trag u povijesti grada. Poželite li ipak na jedan dan pobjeći iz Čakovca, Međimurje nudi prekrasne šetnice uz Muru i Dravu – rijeke koje omeđuju ovaj najsjeverniji hrvatski kraj.

Većini ljudi koji nisu iz Međimurja prva asocijacija vezana uz Čakovec opravdano je Porcijunkulovo, najveća i najpoznatija ljetna manifestacija u Međimurju. Porcijunkulovo se održava svake godine krajem srpnja i početkom kolovoza, oko blagdana Gospe od Anđela, 2. kolovoza. Tada je grad najživlj i nudi najviše kulturnih događanja, zabavnih aktivnosti i različitih glazbenih programa.

Kolegica Franka Dobranić s moje studijske godine također je iz Čakovca. Poznajemo se već nekoliko godina, a pohađale smo i istu srednju školu,

FRANKA DOBRANIĆ

FOTO: Privatni arhiv

lu, Gimnaziju Josipa Slavenskog. Nakon završetka fakulteta voljela bih se barem na neko vrijeme vratiti u svoj rodni kraj. Franka razmišlja slično, ali dodaje da je otvorena i za mogućnost života u nekom manjem gradu nedaleko od Međimurja. Do tada ću se morati priviknuti na život ovdje i uživati u ljepotama i prilikama koje mi Zagreb pruža. Usput ću brusiti svoj standardni hrvatski jezik, ali nikako neću zaboraviti međimurski govor koji je dio mene i po kojem se razlikujem od drugih studenata. Svatko je ponosan na svoje podrijetlo, a mi ćemo uvijek s posebnim ponosom glasno reći da smo puce š Čakofca.

VELIK USPJEH ZA ŽENSKI FUTSAL

Od kave do medalje

Piše: Erika Vitasović

Žene u futsalu, tj. nogometu? Možda zvuči smiješno, zar ne? Zašto žene uopće igraju „muški“ sport? Nemaju one što tražiti u nogometu... Neke su to od klasičnih izjava kada ljudi čuju da jedna djevojčica, djevojka i žena trenira, bavi se ili igra aktivno nogomet/futsal. Iako su ženski nogomet i futsal danas mnogo razvijeniji i u njih se sve više ulaže, još uvijek ih prate predrasude proizašle iz uvjerenja da je riječ o muškim sportovima. Ženski futsal danas je mnogo više od sporta – prostor je u kojem se susreću talent, predanost i timski duh. Premda je dugo bio u sjeni drugih sportova, posljednjih godina privlači sve veću pozornost i okuplja djevojke koje svojim znanjem, energijom i upornošću pomiču granice. Na terenima diljem Hrvatske i svijeta nastaju nove sportske priče koje nadahnjuju mlade generacije i pokazuju da futsal ima budućnost i u ženskoj konkurenciji.

A kako je započela priča na HKS-u? Studentice psihologije razgovarale su o tome kako bi bilo lijepo osnovati žensku futsal ekipu i na HKS-u, osobito zato što su na njihovoj godini bile čak tri djevojke koje su znale i željele igrati. Vjerovale su da na Sveučilištu sigurno ima još zainteresiranih studentica.

Većina djevojaka koje su sudjelovale u tim početcima u međuvremenu je završila studij ili privodi kraju svoj studentski put na HKS-u. One koje su uz ekipu od njezina osnutka ispričale su nam kako je sve počelo. Upravo su one postavile temelje današnjih uspjeha ženske futsal ekipe našeg Sveučilišta i pokazale koliko se upornost i ljubav prema sportu mogu isplatiti.

S nama su razgovarale donedavna kapetanica Mihaela Ćurić, koja je preuzela velik dio organizacijske odgovornosti i znatno pridonijela razvoju ekipe; Lucija Pandžić, sadašnja kapetanica, podrška suigračicama i vođa na terenu; Marija Rodić, jedna od najboljih i najtalentiranijih igračica studentske futsal lige, te Nika Zuber, igračica

» **Njihova priča dokaz je da se najveće pobjede ne mjere samo rezultatom na semaforu, nego ljudima koje upoznamo, prijateljstvima koja stvorimo i uspomenama koje ostaju dugo nakon posljednjeg zvižduka.**

na koju se ekipa uvijek mogla osloniti i čija priča pokazuje koliko su u sportu važni upornost i ustrajnost.

Mihaela: „Ženska futsal ekipa HKS-a pokušala se oformiti na našoj drugoj godini, 2019./2020., ali nas je u tome spriječila korona. Ideju za osnivanje ženske futsal ekipe na Sveučilištu dobile su prve kapetanice Mia Ivanković i Paula Adamić na kavi u pauzama predavanja. Čekale smo dvije godine da se sve pokrene zbog korone. Zanimljivo je da smo prvu utakmicu odigrale, a da se nismo međusobno upoznale, nismo odradile ni jedan trening, a u prvom kolu Studentske lige čekao nas je KIF – vladar ženskog futsala. Pola cura nije znalo ni pravila futsala jer su prije igrale samo veliki nogomet.

Potencijal od samih početaka

Nika: „U početku nas je vodio profesor Drago Glavaš. Treninge smo jednom tjedno imale u Megatonu, ali, s obzirom na to da je termin bio u podne, nije nas dolazilo mnogo jer smo bile s različitih studijskih smjerova i imale predavanja u različito vrijeme. Ipak, već se te prve godine vidjelo da ekipa ima potencijala jer smo u četvrtfinalu Kupa na penale izbacile FKIT, što je tada bilo veliko iznenađenje. Ta prva godina ujedno je jedina u kojoj nismo prošle grupnu fazu UniSport lige. Posljednje četiri sezone redovito prolazimo grupnu fazu, što je velik uspjeh. Uz nas samo su ekipe Ekonomskog fakulteta i KIF-a posljednje četiri godine uvijek prolazile skupinu. Za usporedbu, našim muškim kolegama to još nije uspjelo.

Nakon što je profesor Glavaš postao pročelnik Sveučilišnog odjela za psihologiju, postavilo se pitanje tko će sve to voditi i održavati ekipu na okupu. Nekako je spontano došlo do toga da organizaciju i vođenje ekipe preuzme jedna od igračica, Mihaela Ćurić. Tada smo počele igrati i turnire“, priča nam Nika.

Djevojke koje su se naknadno pridružile ekipi te i danas čine njen važan dio su: Marta Jakšić, Ema Smrtić, Veronika Vujec (djevojački Fistrić), Nikolina Severinski, Antonija Čmarec, Marija Rimac, Katarina Crljenko, Ivana Bitunjac, Gabriela Ćorić, Lara Golub, Mia Momčilović i Erika Vitasović. Također, dio ekipe bile su i sadašnje zaposlenice HKS-a Katarina Užarević i Gabriela Bajić.

Lucija: „Trenutačno imamo vanjsku igračicu s FSB-a, Klaru Kurtović, koju treba spomenuti jer je važan dio ekipe i izvan studentske lige. Osim Klare treba istaknuti Juliju Hadžić te Luciju Ćurić, Mihaelinu mlađu sestru, koje su uskakale na naše treninge, odigrale puno turnira za HKS te bile presudne u osvajanju nekih medalja i pojedinačnih nagrada.“

Ekipa koju krasi zajedništvo

U ovome razgovoru kolegice su, kao neke od pokazatelja koliko im je stalo do ekipe i futsala, navele kako nikada ne preskaču treninge ili utakmice, putuju iz drugih gradova, ponekad žrtvuju svoje obiteljske i privatne obveze i u takvim trenucima vide zašto je ekipa opstala sve ove godine te zašto ju krasi zajedništvo. Događalo se prijašnjih godina da su cure igrale bez zamjene ili ozlijeđene, ali utakmice u kojima se treba „krpati“ najviše i ostanu u sjećanju.

„Prije dvije godine morale smo nastupiti na kvalifikacijama UniSport-HR-a za *Finale* u Poreču. To je najviša razina natjecanja u futsalu. Došlo nas je samo sedam igrati dvije utakmice protiv Vukovara i Zagreba u jednom danu ili u prijevodu, sedam nas je igralo tri sata protiv najboljih igračica u Hrvatskoj. Taj smo dan izgubile oba susreta, ali dobile smo puno više: postale smo ekipa i prijateljice zbog okolnosti u kojima smo igrale i cijele priče koja se u tom trenutku događala u pozadini. Tada se nekako raščistilo na koga možemo računati i na kakve smo žrtve spremne. Lara je bila teško ozlijeđena, a Lucija je taj dan morala na sprovod člana obitelji. Svejedno su došle. Nekoliko nas moralo je otkazati

smjene na poslu i odreći se dijela zarade. One koje dotad nisu bile ozlijeđene nažalost su zbog velikog napora zadržale ozljede. Ipak, od tog dana pamti-mo samo ono pozitivno. Morale smo se brzo oporaviti jer smo već mjesec dana nakon tih kvalifikacija nastupile na svojoj prvoj Humanijadi. Tih pet dana u Umagu još nas je više pove-zalo, a kući smo se vratile sa srebrom oko vrata“, priča nam Mihaela.

Osvajanje Humanijade

Lucija nastavlja u istom tonu: „Prve tri, četiri godine teško smo se okupljale za treninge pa su nas, kako bismo ostale u formi, spašavali turniri i treninzi s drugim studentskim ekipama, najviše s ekipom FSB-a, koju je tada vodio moj prijatelj Nikola. Kada je Mihaela pronašla dvoranu i bolji termin za treninge, počela je okupljati i djevojke iz drugih ekipa koje su nam pomagale popuniti termine. Tako smo počele stvarati poznanstva s ostalim ekipama u ligi i dogovarati prijateljske utakmice. Svi ti pomalo teški počeci doveli su nas do ove sezone, kada nam se pridružilo pet novih, vrhunskih igračica koje su se i prije ozbiljnije bavile sportom. Dotad smo bile potpuno amaterska ekipa.“

Mihaela ističe: „Mislim da je vrhunac cijele naše priče bio ovogodišnje osvajanje Humanijade, ujedno i prvo ekipno zlato u povijesti HKS-a. Ono je zapravo dokaz truda, rada, upornosti, odricanja, discipline i ljubavi prema ovom sportu, ali ponajviše zajedništva. Puno sam razgovarala s curama i zaključile smo da, čak i da smo same mogle napisati kraj ove priče, ne bismo ga mogle napisati ovako dobro. Na prvoj Humanijadi nešto nam je nedostajalo, a to smo dobile dolaskom novih cura. Tonka, Kata, Marija Rimac i Erika prije svega su sjajne osobe i drago mi je što će ekipa ostati u pravim rukama te što naše višegodišnje ‘muke i radosti’ nisu bile uzalud. Mladost i iskustvo pokazali su se kao naša dobitna kombinacija pa je svaka od nas jednako zaslužna za ovaj uspjeh. Zaokružile smo svoj put na najljepši mogući način i hvala svim curama što su Mariji i meni omogućile ovakav kraj. Osobno, ova je ekipa nešto najbolje što sam dobila na HKS-u, uz prijateljstva za koja se nadam da će trajati cijeli život.“

Ipak, posebno ćemo istaknuti studenticu Antoniju Čmarec, koja je u finalu Humanijade realizirala čak sedam penala. Međutim, ništa od toga

Sportski uspjesi – svjedočanstvo zajedništva

Pišu: Karla Prpić i HKS sport

Usporedno s akademskim životom HKS-a razvija se još jedna, jednako dinamična priča – ona sportska. Studenti HKS-a ove su godine aktivno branili boje Sveučilišta na brojnim natjecanjima, a njihovi sportski uspjesi ne govore samo o pobjedama i porazima nego i o zajedništvu, predanosti i želji da svoje sveučilište predstavljaju i izvan predavaonica. Upravo u toj ravnoteži između akademskoga i sportskoga života leži snaga studentske zajednice koja iz natjecanja u natjecanje pokazuje da HKS itekako ima što ponuditi i na sportskim terenima.

Na UniSportovu turniru u stolnom tenisu, održanom **15. ožujka 2026.** u Zagrebu, uspješne su bile naše studentice **Ana Znika** i **Nina Jurić**. Ana Znika osvojila je prvo mjesto u pojedinačnoj konkurenciji, a Ana Znika i Nina Jurić u ekipnom su dijelu natjecanja osvojile drugo mjesto. **Hana Malović** ostvarila je odličan rezultat na Sveučilišnom prvenstvu u atletici, održanom **14. svibnja 2026.** na stadionu Mladosti u Zagrebu. U utrci na 3000 metara s rezultatom **10:14** osvojila je prvo mjesto u poretku Grada Zagreba te treće mjesto na državnoj razini.

Na ovogodišnjoj Humanijadi, održanoj od **6. do 10. svibnja 2026.** u Umagu, studenti Hrvatskoga katoličkog sveučilišta ostvarili su sjajne rezultate osvojivši čak tri zlata i dva srebra. Najveći uspjesi ostvareni su u ženskom futsalu, stolnom tenisu i plivanju. Osim futsalašica, zlato je HKS-u donijela i **Ana Znika**, studentica prve godine komunikologije, koja je osvojila prvo mjesto u stolnom tenisu svladavši u finalu predstavnicu Stomatološkog fakulteta u Zagrebu rezultatom **3 : 1** u setovima. Sjajne nastupe ostvarili su i naši plivači: **Petar Barić**, student druge godine medicine, osvojio je zlato na 50 metara slobodno te srebro na 50 metara leptir, dok je **Petra Blažanović**, studentica prve godine komunikologije, osvojila srebro na 50 metara leđno. Zahvaljujući tim rezultatima, naše je Sveučilište zauzelo šesto mjesto među 18 fakulteta na ukupnoj ljestvici Humanijade.

ne bi bilo moguće bez naše golmanice Nikoline Severinski, hrvatske futsalke reprezentativke i igračice Alumnusa, koja je „zaključala“ svoj gol i obranila odlučujući šesterac. Kao šećer na kraju, spomenut ćemo i Mariju Rodić, koja je unatoč ozljedi gležnja proglašena MVP-jem, odnosno najboljom igračicom turnira. Marija je već godinama jedna od najboljih igračica ženske studentske lige i jedna od njezinih najboljih driblerica. Nažalost, ovom su se Humanijadom ona i Mihaela oprostile od HKS-a, barem kada je riječ o nastupima u službenim utakmicama. Oprostile su se sa stilom – jedna titulom najbolje igračice turnira, a druga lijepim pogotkom u regularnom dijelu finala.

Mnogo više od rezultata

„Na samom početku, kada se pričalo o osnivanju ženske futsal ekipe, nisam mogla ni pretpostaviti koliko će mi toga lijepog donijeti. Zamišljala sam da ću doći, odigrati što trebam i da se neću previše emocionalno vezati. S ovim curama to nije bilo moguće – uvijek su iz mene izvlačile neku drugu stranu. Iako mi je katkad bilo čak i neugodno koliko su me hvalile, moram istaknuti da bez njih ništa ne bi bilo moguće. Da nije bilo Lucijine hladne glave tijekom utakmica, Martinih čišćenja i Mihinih peta, ne bih ni ja mogla sve sama. Na terenu se najviše osjećam kao svoja i hvala svim curama što su mi omogućile da upravo takva s

njima dijelim teren. A igrat ćemo mi zajedno još turnira!“ zaključuje Marija.

Priča o ženskoj futsal ekipi HKS-a mnogo je više od priče o sportskim rezultatima, medaljama i osvojenim turnirima. Ona je priča o upornosti, prijateljstvu, odricanju i vjeri u zajednički cilj. Od prvih razgovora o osnivanju ekipe, preko godina obilježenih izazovima, manjkom igračica, ozljedama i organizacijskim preprekama, pa sve do osvajanja prvog ekipnog zlata u povijesti Sveučilišta, ove su djevojke pokazale što znači ne odustati. Njihov uspjeh nije nastao preko noći. Gradile su ga generacije studentica koje su svojim trudom, energijom i ljubavlju prema futsalu ostavile trag koji će ostati dio sportske povijesti HKS-a. Upravo zato osvojena zlatna medalja nije samo sportski trofej, već simbol svega što su zajedno prošle i ostvarile. I dok se neke od njih oprašaju od studentskog futsala, iza sebe ostavljaju čvrste temelje, vrijednosti i inspiraciju novim generacijama studentica. Njihova priča pokazuje da se najveće pobjede ne mjere samo rezultatom na semaforu nego i prijateljstvom koja stvaramo, ljudima koje susrećemo i uspomena koje ostaju dugo nakon posljednjeg zvižduka. Priča ženske futsal ekipe HKS-a tako ne završava ovim uspjehom – njime se tek stvaraju temelji tradicije koju će, nadamo se, nastaviti graditi nove generacije studentica. ■

FOTO: Magnific

Idemo na kavu?

Kava povezuje ljude bez obzira na godine, zanimanje i stil života te ostaje jedan od najprepoznatljivijih simbola hrvatske svakodnevnice.

Piše: Ema Petričević

Idemo na kavu?“ jedno je od najčešćih pitanja koje se može čuti u Hrvatskoj. Kada bi osoba iz druge države čula to pitanje, kavu bi možda gledala samo kao topli napitak za razbuđivanje, međutim Hrvati kavu doživljavaju kao priliku za druženje i bijeg od svakodnevnih obaveza. Kava je ovdje simbol zajedništva i dio svakodnevnice, pogotovo među studentima.

Kafići u Hrvatskoj

Kafići su puno više od mjesta gdje se kupuje kava, oni su mjesto na kojem se ljudi susreću, razmjenjuju mišljenja te razgovaraju o svakakvim temama. Zato

FOTO: linSport HR

Zagreb krasi više od 300 kafića. Kada putnici prvi put dođu u Hrvatsku, često komentiraju naše brojne kafiće koji su u svako doba dana prepuni ljudi koji uz šalice kave sjede kao da je vrijeme stalo. Hrvati općenito vole ispijati kavu polako i u društvu, za razliku od nekih drugih zemalja gdje se kava pije „u hodu“. Upravo zbog toga kafići imaju važnu ulogu u svakodnevnom životu. Svi znamo da kada nas netko pozove na kavu, za to ne izdvajamo samo nekoliko minuta, već često i dobar dio dana. No koliko zapravo vremena studenti i Hrvati općenito provode u kafiću sjedeći na kavi? Jedna prosječna kava najčešće traje oko sat vremena, no pravo trajanje ovisi o društvu i temama razgovora. Nerijetko se dogodi da se jedna kava produži i na nekoliko sati.

Kava je dio kulture i identiteta

Ispijanje kave u Hrvatskoj nije samo navika, već dio kulturnog identiteta. Odlazak na kavu društveni je događaj za koji se ljudi rado pripremaju i dotjeraju da pokažu najbolju verziju sebe, osobito ako se radi o subotnjoj jutarnjoj kavi. Različite generacije imaju svoje rituale ispijanja kave,

stariji često odlaze na isto mjesto s istim društvom, dok mlađi kavu doživljavaju kao fleksibilan dio dana koji prilagode ostalim obavezama.

Studenti na kavi

Studenti posebno često odlaze na kavu jer im kafići ne služe samo za druženje, već i kao mjesto za učenje i rad. Mnogi studenti radije uče u kafiću nego kod kuće jer im promjena prostora pomaže u koncentraciji te stvara osjećaj produktivnosti. U kafićima se često radi na seminarskim radovima i grupnim projektima jer omogućuju laku komunikaciju i razmjenu ideja na opuštenom mjestu bez pritisaka. Uz šalicu kave lakše se održava motivacija te se smanjuje osjećaj stresa. Zbog svega toga kafići i sama kava postali su važan dio studentske svakodnevnice. Tijekom godina kafići su se mijenjali, ali njihova je uloga ostala ista: mjesto gdje se razmjenjuju priče, iskustva i emocije. Upravo zato kava povezuje ljude bez obzira na godine, zanimanje i stil života te ostaje jedan od najprepoznatljivih simbola hrvatske svakodnevnice. ■

Kava s okusom skrolanja: Jesmo li zaboravili kako se družiti?

Piše: Anđelina Golome

Hodnik fakulteta, deset minuta do početka predavanja. Prizor je svima poznat: red stolica, red studenata i tišina koju prekida samo povremeno tipkanje po ekranu. Na prvi pogled netko bi sa strane rekao da smo asocijalni, ali istina je zapravo drugačija, mi smo vjerojatno najpovezanija generacija u povijesti, samo što tu povezanost ponekad mjerimo u megabajtima umjesto u minutama razgovora.

Odlučila sam pisati o našim digitalnim navikama ne zato što želim kritizirati nas mlade (ipak sam i sama prva u redu kad treba provjeriti je li tko objavio nešto novo) nego zato što mi je fascinantno koliko smo postali vješti u *multitaskingu*. Možemo istovremeno pratiti predavanje, odgovarati na tri grupna *chata* i planirati gdje ćemo na kavu. No, u toj brzini ponekad zaboravimo da su najbolje uspomene one koje ne stanu u 15 sekundi *storyja*.

Kava u pauzi postala je mali ritual koji često počinje *photosessionom*. Iskreno, koliko smo puta dopustili da nam se pjena na kavi slegne jer kut snimanja nije bio idealan? Smiješno je kad shvatiš da se više trudimo objasniti pratiteljima kako nam je kava super, nego što zapravo uživamo u njezinu okusu s prijateljima koji sjede točno preko puta nas. No, u tome i jest šarm naše generacije: mi želimo dijeliti lijepe trenutke s cijelim svijetom jer smo po prirodi otvoreni i društveni.

Naša potreba da budemo *online* zapravo dolazi iz želje da ne propustimo ništa bitno, taj famozni FOMO nas stalno drži budnima. Ali, prava je istina da se najvažnije stvari tijekom studija događaju upravo „između redova“, u onim provalama smijeha zbog internih fora koje nijedan *emoji* ne može vjerno prikazati. Mi smo generacija koja ima nevjerovatan potencijal za mijenjanje svijeta, a to ćemo najbolje raditi ako ponekad odlijepimo pogled od ekrana.

Mali zabavni izazov

Idući put kad sjedneš na tu kavu, probaj jedan mali, zabavni izazov: tko prvi posegne za mobitelom, plaća sljedeću rundu ili mora pojesti „najgori tanjur“ iz menze. Vidjet ćeš kako razgovor odjednom postaje dinamičniji kad nam ruke nisu zauzete skrolanjem. Ne moramo ugasiti svoje profile, samo trebamo dopustiti sebi da nam stvarni život bude barem mrvicu uzbudljiviji od onog na ekranu. Budimo generacija koja stvara uspomene i izvan naglasaka na društvenim mrežama. ■

Jesti zdravo i pametno: brzi recepti za studente u pokretu

Isprobala i fotografirala: Marta Kuljiš

Studentski život često znači rano ustajanje, trčanje na predavanja, pretrpane rasporede i pauze koje jedva stignemo iskoristiti za kavu. U svemu tome zdrava prehrana često padne u drugi plan. Međutim, ne mora biti tako! Uz malo planiranja i nekoliko jednostavnih recepata možeš pripremiti ukusne i zdrave obroke koje ćeš lako ponijeti sa sobom na fakultet. I dan će odmah imati bolji okus! Zaboravi skupe obroke s dostavom i suhe sendviče iz pekare. Donosimo ti tri brza i jednostavna recepta koji su idealni za studente: jedno slano jelo i dva zdrava, slatka deserta.

1. Rižoto (ili „sve što imaš doma“ za jelo ponesi na faks)

Ako tražiš jednostavan, hranjiv i praktičan obrok koji možeš pripremiti navečer i ponijeti sa sobom na faks, ovo jelo pun je pogodak. Ne mora to biti klasičan rižoto; možeš ga napraviti s bijelom ili crnom rižom, kvinojom, bulgurom, prosom ili lećom – što god imaš pri ruci. Umjesto piletine

možeš dodati tunjevinu iz konzerve ako si u žurbi ili ako postiš – rezultat će biti jednako ukusan i hranjiv.

Sastojci (za 2 porcije):

1 šalica riže (ili druge žitarice po izboru) • 1 manja glavica luka • 1 mrkva • 100 – 150 g pilećih fileta ili 1 konzerva tunjevine • 4 – 5 šampinjona ili drugo povrće po želji • maslinovo ulje • sol, papar, začini po želji (kurkuma, češnjak u prahu, origano...)

Priprema:

1. Na malo maslinova ulja poprži sitno nasjeckani luk i mrkvu dok ne omekšaju. **2. Dodaj** piletinu, gljive i drugo povrće i kratko pirjaj. **3. Umiješaj rižu** ili drugu žitaricu i pirjaj još minutu. **4. Ulij dvostruku količinu** vode (ili temeljca), začini po ukusu i kuhaj dok se sve ne sjedini. **5. Ako koristiš tunjevinu**, dodaj je tek na kraju, kad je jelo već gotovo. Možeš ga jesti toplog ili hladnog, a lako ga možeš ponijeti na faks u posudici. Kako izgleda, vidjet ćeš na apstraktnom prikazu mog tanjura. ■

2. Proteinske palačinke – zdravi desert koji možeš ponijeti sa sobom

Slatko ne mora značiti nezdravo! Ove su palačinke gotove za samo deset minuta, bogate su proteinima, a možeš ih pojesti kao desert nakon predavanja ili lagani međuobrok prije učenja.

Sastojci (za 1 – 2 porcije):

60 g zobenih pahuljica • 1 banana • 1 jaje • 1

mjerica whey proteina (okus po želji) • ½ žličice praška za pecivo ili sode bikarbone • 120 ml vode ili mlijeka

Priprema:

Sve sastojke ubaci u blender i miksaj dok ne dobiješ glatku smjesu. Peci palačinke na laganoj vatri na neprianjajućoj tavi, s obje strane po minutu-dvije. Posluži ih s grčkim jogurtom, maslacem od kikirikija ili svježim voćem – zdravo, brzo i ukusno! ■

Savjet za kraj: Najbolje je pripremiti sve večer prije i spremati u višekratne posudice. Tako štediš novac, izbjegavaš nezdrave izbore i uvijek imaš ručak spreman, bez obzira na to koliko je raspored gust.

3. Kruh od banane – mirisan klasik za cijeli tjedan

Kad ti ostanu prezrele banane, pretvori ih u ukusan kruh od banane koji možeš ponijeti na faks. Možeš ga ispeći jednom tjedno i imati zdrav desert spreman za svaki dan.

Sastojci:

3 zrele banane • 2 jaja • 1 žlica meda • 2 čaše zobenog brašna • 1 žličica sode bikarbone • 50 – 100 g čokolade po želji

Priprema:

1. U zdjeli zgnječi banane i dodaj jaja i med. **2.** Umiješaj zobeno brašno, sodu bikarbonu i nasjeckanu čokoladu. **3.** Ulij u kalup obložen papirom za pečenje i peci 30 minuta na 180 °C. **Rezultat?** Mirisan, mekan i zasitan kruh od banane koji možeš jesti i hladan – savršen za dane kad si cijeli dan na faksu. ■

FOTO: Magnific

Brownies

Isprobala: Matija Gradac

Za razliku od klasičnih studentskih deserata, koji su najčešće namijenjeni dvjema ili trima osobama i prilagođeni studentskom budžetu, ovaj vam put predstavljamo *browniese* kojima možete počastiti i užu i širu rodbinu, ali i svoje kolege na HKS-u.

Sastojci:

500 g maslaca
200 g čokolade za kuhanje
500 g smeđeg šećera
350 g jaja (otprilike 7 jaja)
44 g vanilin šećera
200 g brašna
200 g oraha

Prije nego što krenete računati troškove i uspoređivati ih sa stanjem na računu, saslušajte obranu recepta. Istina, za ove *browniese* trebat ćete izdvojiti nešto više nego za prosječni studentski obrok. Međutim, ovdje dobivate čak pune dvije kile čokoladne sreće. Kada se ta sreća podijeli na broj komada i broj ljudi koje obarate s nogu, investicija postaje puno razumnija.

Priprema je dovoljno jednostavna da je može savladati i student koji je dosad uspješno skuhaio samo 3u1 kavu i *noodlese* iz vrećice:

Maslac i čokoladu za kuhanje najprije otopite na vodenoj pari.

Jaja, smeđi šećer i vanilin šećer u velikoj posudi pjenasto izmiješajte (što više, to bolje).

U smjesu s jajima lagano špatulom umiješajte prethodno otopljen maslac i čokoladu. Bitno je da smjesa ostane pjenasta.

U smjesu zatim dodajte brašno (najbolje malo pomalo da se ne rade grudice) te za kraj još ubacite sitno nasjeckane orahe koji daju dodatan „šmek“ cijelom receptu.

Gotovu smjesu izlijte u obložen kalup.

Brownies pečete u prethodno zagrijanoj pećnici na 180 °C oko 25 minuta. Znat ćete da je kolač gotov ako je sredina ostala blago mekana i, kada probodete čačalicom, ona ostane vlažna (ne mokra!) i s nekoliko mrvica.

Ovaj kolač nije dobar za brojanje kalorija, ali je najbolji za skupljanje pohvala.

Ako zaista želite impresionirati i uživati, desert poslužite sa sladoledom s okusom bourbon vanilije. Dobar tek! ■

Njihov glas zvuči poznato

**Kreativce pronalazi:
Donata Lednicki**

Nakon nekoliko zabavnih godina rada u industriji glasovne glume i sinkronizacije, studentice druge godine prijediplomskog studija komunikologije **Maja Niković** (20) i **Mara Lešić** (20) odlučile su podijeliti svoja iskustva, izazove i savjete vezane uz glasovnu glumu otkrivajući kako izgleda rad iza mikrofona.

Početak glasovne glume

Kako i kada ste dobile svoju prvu ulogu?

MAJA: Počela sam glumiti već s 5 godina, a s 9 godina dobila sam svoju prvu glavnu ulogu u animiranom filmu „Mali princ“. Zanimljivo je to da sam tu ulogu dobila zato što su *casting* direktori slušali glas Malog princa u američkoj verziji i shvatili su da njegov glas zvuči skoro isto kao moj.

MARA: Moja prva uloga bila je kada sam imala 12 godina. Glumila sam u *Disneyjevu* animiranom filmu „Dum-

bo“ u kojemu sam davala glas glavnom ženskom dječjem liku – Milly Farrier. Za audiciju sam saznala preko dramske sekcije koja je raspisala audiciju za tu dob.

Kako izgleda proces audicije i snimanja sinkronizacije?

MAJA: Audicije se odvijaju u tonskom studiju gdje kandidate dočekuju *casting* direktori koji na početku ukratko objasne djetetu kako se gleda u tekst i kako pravilno uskladiti tijelo i govor. Nakon toga dijete dobije tekst i scenu iz crtića koji je već napravljen, ali bez tona. Tada dijete čita tekst i glumi kao glas u toj sceni. Prema tim snimkama oni uspoređuju kandidate i biraju koji glas je najbolji za tu ulogu.

MARA: Proces snimanja izgleda slično. Snimanja se također odvijaju u tonskom studiju u kojem direktori prvo puste snimku originalne scene i onda glasovni glumac pokušava što sličnije odglumiti tu scenu na hrvatskom. Ako se dogodi da postoji dijalog u sceni između dvije osobe, dijalozi se sni-

me odvojeno, a onda kasnije u montaži spajaju u scenu. Dogodilo mi se da su mi jednom čak u montaži malo morali povisiti glas nakon snimanja uloge zbog prirode lika.

Za koliko ste likova do sada dale glas i koliko često radite?

MAJA: Do sada sam dala glas za 10-ak likova, od kojih su prevladavale ženske uloge. Zadnju ulogu dobila sam kada sam imala 16 godina, ali sam relativno nedavno išla na audiciju i jako bih se voljela vratiti u taj svijet. Realnost je da puno puta nećeš dobiti ulogu. Treba imati samopouzdanja, ali isto tako ne bi trebali imati neka prevelika očekivanja.

MARA: Ja sam također utjelovila nekih 10-ak likova, od kojih su uloga u Dumbu i u jednoj Netflixovoj seriji najpoznatije. Mislim da je najveći problem kod dobivanja uloga sazrijevanje glasa. Često se traže dječje uloge za koje će se uzeti pravo dijete. Trenutačno učestalost rada ovisi o tome traže li se glumci za likove sa zrelijim glasom. Takve uloge zapravo su jako rijetko tražene, a najčešće ih dobivaju televizijski ili kazališni glumci.

Savjeti za glasovnu glumu

Koji su neki vaši savjeti za ljude koji se žele baviti glasovnom glumom?

MAJA: Rekla bih da je najbitnije traženje audicija na internetu, istraživanje medijskih kuća koje se bave sinkronizacijom, povezivanje s ljudima koji su već u tom svijetu kako bi preko njih saznali za neku priliku ili čak objavljivanje vlastitog sadržaja u kojem su prikazani vlastiti primjeri glasovne glume. Preporučila bih svakom tko ima strast za to da se okuša jer svaki put kad bih davala glas, ja to stvarno nisam shvaćala kao posao nego kao zabavu.

MARA: Mislim da je, uz samostalno traženje posla, jedan od najboljih načina učlaniti se u dramsku skupinu jer takve skupine često dobivaju pozive za audicije. Prilike postoje posvuda, samo ih treba znati prepoznati. Nijedno iskustvo nije naodmet, a posebno ne ovakvo. Mislim da bi se mladi koji su kreativni i vole javni nastup u tome doista mogli pronaći. ■

FOTO: Donata Lednicki

FOTO: Donata Lednicki

PUB-KVIZ GROZNICA

Zašto su *pub*-kvizovi postali hit među mladima?

Piše: Sara Lorencin

Ponedjeljak navečer, lokalni kafić prepun. Papiri po stolovima, glasno raspravljanje oko odgovora i žamor zbog kojeg jedva čujete vlastite misli baš kada su najpotrebnije. Posljednjih godina ovakav je prizor postao dio svakodnevnice po gradovima diljem Lijepe Naše. Od hobija nekolicine entuzijasta *pub*-kvizovi prerasli su u pravi društveni fenomen.

Raznolika tematika

Da ste prije nekoliko godina kolegi na poslu spomenuli da večer provodite u kafiću uz piće i test općeg znanja, vjerojatno bi vas gledali s čuđenjem. Danas svaki kafić ima svoj kviz, a po cijelom se Zagrebu održavaju gotovo svakodnevno. Raznolike su tematike: od općeg znanja, sportskih, glazbenih i filmskih kvizova pa sve do onih posvećenih specifičnim serijama, izvođačima ili drugim interesima. Iako su klasični izlasci u klubove i dalje popularni, sve je više mladih koji biraju opuštenija druženja uz kviz, piće i dobru ekipu. U vremenu u kojem većinu vremena provodimo na ekranima, *pub*-kvizovi ponudili su nešto što je mnogima nedostajalo; stvarno

druženje i nekoliko sati bez gledanja u mobitele. Malo koji izlazak danas može okupiti ekipu oko istog stola na tri sata bez skrolanja po mobitelu.

Priča mnogih kvizaša počela je jednako: večerima uz *Potjeru*, pogađanjem odgovora „iz fotelje” i slavljem nakon svakog točnog odgovora kao da je osvojen milijunski iznos. Nakon toga uslijedio je i prvi *pub*-kviz – okupljanje ekipe uz obavezno osmišljavanje smiješnog imena koje ima smisla samo njima. Čak i nakon lošeg rezultata sljedeći se kviz iščekivao s nestrpljenjem. Malo što izaziva toliku raspravu kao pitanje oko kojeg se ekipa dvojila između A i C, da bi na kraju točan odgovor bio – D. No bez obzira na tablicu svaka je ekipa na kraju večeri uvjereni da je barem jednom nepravedno ostala bez boda.

» U dobu kada većinu dana provodimo uz ekrane, *pub*-kvizovi ponudili su nešto što nam je svima nedostajalo: stvarno druženje i nekoliko sati bez gledanja u mobitel.

Osim dobre atmosfere popularnosti *pub*-kvizova pridonijela je i kreativnost organizatora koji osmišljavaju originalne stilove i formate kvizova. Neki privlače natjecatelje ozbiljnim pitanjima i natjecateljskom atmosferom, dok se drugi ističu humorom i opuštenijim pristupom. Upravo zato mnoge ekipe ostaju vjerne „svojem” kvizu i organizatorima kojima se vraćaju iz tjedna u tjedan. A osim dobre zabave, dodatnu motivaciju predstavljaju i nagrade: od besplatne runde pića do ulaznica za kazalište i poklon-bonova za restorane.

Pub-kvizovi također su mnogima postali i način usvajanja novih znanja. Nakon nekoliko odigranih kvizova teško je ne zapamtiti poneku zanimljivu činjenicu iz geografije, sporta ili glazbe. Popularnosti cijele scene dodatno pridonose i društvene mreže. Čak i ako niste bili na kvizu, velike su šanse da ste na Instagramu naišli na najzanimljivija pitanja večeri, snimke atmosfere i naravno slike najboljih ekipa.

Kafići više nisu samo mjesta za piće nakon posla, već prostori druženja i stjecanja novih znanja. *Pub*-kvizovi postali su dio moderne kulture izlazaka i jedan od rijetkih trendova koji uspješno spaja zabavu, znanje i dobar provod. ■

Foto: Magnific

Zahvalnost

**Piše: vlč. Branimir Jagodić,
sveučilišni kapelan**

Nedavno sam na internetu naišao na video u kojem jedna glumica drži zahvalni govor na dodjeli nagrada koju je upravo osvojila. U jednom trenutku rekla je: „Znate li što je definicija pakla? Kad u svom posljednjem trenutku na zemlji osoba koja je susretne osobu koja si mogao postati.” To, naravno, nije cjelovita teološka definicija pakla, ali kao ljudska intuicija pogađa nešto iznimno ozbiljno. Postoji bol koja nije samo bol zbog učinjenoga zla, nego i bol zbog propuštenoga dobra; bol zbog života koji nije postao ono za što je bio pozvan; bol zbog darova koji su ostali zakopani, ljubavi koja nije izrečena, istine koja nije življena, hrabrosti koja je stalno odgađana, svetosti koja je ostala zamišljena mogućnost, ali nikada izabrani put.

Ta misao može biti opasna ako je shvatimo kao poziv na perfekcionizam, kao da čovjek mora nemilosrdno proizvoditi najbolju verziju sebe i stalno živjeti pod pritiskom vlastitog potencijala. To nije evanđelje. Krist nas ne spašava tako da nas baca u tjeskobu usporedbe s idealnim ja. Pitanje nije jesmo li postali savršena projekcija svojih ambicija, nego jesmo li dopustili Bogu da u nama ispuni ono što je On započeo. Nije najdublje pita-

nje jesam li ostvario sve svoje mogućnosti, nego jesam li svoje mogućnosti predao Bogu da postanu mjesto ljubavi, istine i služenja.

Vjernost u malome

U tom smislu akademska godina nije samo razdoblje nastave. Ona je vrijeme oblikovanja. Svaki student koji je tijekom ove godine rastao u znanju, ali i u odgovornosti, nije samo položio ispit; postao je sposobniji nositi dio svijeta koji će mu sutra biti po-

» Katoličko sveučilište ne smije se zadovoljiti time da bude samo uspješna akademska ustanova s kršćanskim predznakom. Njegov dublji poziv jest pokazivati da se istina ne boji razuma, da se vjera ne boji pitanja, da se čovjek ne može razumjeti ako ga se odvoji od Boga, i da se Bog ne može ozbiljno ispovijedati ako nas ne čini odgovornijima za čovjeka.

vjeren. Svaki profesor koji nije samo prenio gradivo, nego je probudio žed za istinom, nije samo održao predavanje; sudjelovao je u onom tihom Božjem radu kojim se čovjek oslobađa površnosti. Svaki djelatnik koji je svoj posao nosio savjesno, često nevidljivo i bez velikih riječi, ugradio je u život ove ustanove nešto bez čega nijedna institucija ne može imati dušu: vjernost u malome.

Zahvalnost nikad ne smije ostati općenita. Ne zahvaljujemo Bogu zato što se to na kraju godine običava učiniti, nego zato što vjerujemo da se unutar ove konkretne akademske godine odvijala povijest milosti. Možda ne uvijek spektakularna. Možda često skrivena. Ali stvarna. Netko je ove godine naučio da ne mora vrijediti samo onoliko koliko je uspješan. Netko je kroz neuspjeh otkrio poniznost koja ga nije slomila, nego pročistila. Netko je u susretu s dobrim profesorom ili dobrim studentom ponovno povjerovao da istina ima smisla. Netko je nakon dugog razdoblja umora ipak izdržao. Netko je u sebi osjetio poziv koji ga nadilazi. Netko je možda prvi put shvatio da znanje bez ljubavi može biti hladno, a ljubav bez istine slijepa.

Istina se ne boji razuma

Sveučilište ne postoji samo zato da popuni umove, nego da sudjeluje u oblikovanju ljudi koji će znati nositi odgovornost za svijet. Ako znanje ne postane savjest, može postati opasno. Ako stručnost ne postane služenje, može postati samodostatna. Ako katolički identitet ne postane način gledanja čovjeka, lako se pretvori u oznaku bez sadržaja. Katoličko sveučilište ne smije se zadovoljiti time da bude samo uspješna akademska ustanova s kršćanskim predznakom. Njegov dublji poziv jest pokazivati da se istina ne boji razuma, da se vjera ne boji pitanja, da se čovjek ne može razumjeti ako ga se odvoji od Boga, i da se Bog ne može ozbiljno ispovijedati ako nas ne čini odgovornijima za čovjeka.

Zato kršćanska zahvalnost nikada nije bijeg od istine o sebi. Ona je upravo suprotno: hrabrost da svoju godinu, svoj rad, svoje uspjehe, svoje promašaje i svoje mogućnosti stavimo pred Boga i kažemo: Gospodine, sve što je bilo dobro, od tebe je; sve što je bilo slabo, ozdravi; sve što je ostalo nedovršeno, ispuni; sve što smo primili, nauči nas darovati. ■

„Franjin otisak“

Dvanaesti fotonatječaj HKS-a ove se godine tematski pridružio obilježavanju 800. obljetnice smrti svetoga Franje Asiškoga. Na natječaj je pristigla 21 prijava s ukupno 55 fotografija inspiriranih temom „Franjin otisak: 800 godina poslije“.

Na svečanom akademskom činu 17. lipnja 2026. predsjednik ocjenjivačkog povjerenstva doc. dr. sc. Krunoslav Novak proglasio je tri najbolja rada, čiji su autori primili i novčane nagrade pokrovitelja – Župe Naše Gospe Kraljice Hrvata iz Toronta.

1. Prvu nagradu osvojila je **Franka Dobranić**, studentica prve godine prijediplomskog studija komunikologije, za fotografiju „Ljubav biva ljubljena“, koja prikazuje franjevačkog svećenika kako na Veliki petak ljubi križ.

2. Drugu nagradu osvojio je **Luka Klišmanić**, student treće godine prijediplomskog studija psihologije, za fotografiju „Garo, Milica, Sonja, Mara...“, koja prikazuje susret umirovljenog pomorca sa životinjama i njegovu brigu o njima.

3. Treću nagradu osvojila je **Mihaela Paluh**, studentica treće godine prijediplomskog studija komunikologije, za fotografiju „Buka bez zvuka“, koja tematizira pronalaženje unutarnjega mira i tišine u užurbanoj i bučnoj okolini.

20

2006-2026

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
Z A G R E B

UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
Z A G R A B I A

